

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Факультет соціальних наук і соціальних технологій

Кафедра соціології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
Освітній ступінь – бакалавр

На тему: **«СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НАУКМА ДО ВІДТВОРЕННЯ
ПРАКТИК АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ»**

Виконав студент 4 р.н.
Спеціальності
054 «Соціологія»
Діденко Георгій Вікторович

Науковий керівник:
доцент
Бондар Вікторія Семенівна

Рецензент:
Мальцева Катерина Сергіївна

Кваліфікаційна робота захищена з
оцінкою _____

Секретар ЕК _____
«__» _____ 20__ р.

Київ — 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. АКАДЕМІЧНА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ: ЗМІСТ ПОНЯТТЯ ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ ВИВЧЕННЯ	6
1.1. Концептуалізація поняття «академічна недоброчесність» в соціологічній думці	6
1.2. Підходи щодо тлумачення академічної недоброчесності	9
1.3. Прояви академічної недоброчесності та типологія практик академічної недоброчесності.....	13
1.4. Академічна недоброчесність та український контекст	19
РОЗДІЛ 2. АКАДЕМІЧНА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ НАУКМА.....	25
2.1. Дизайн дослідження академічної недоброчесності серед студентів НАУКМА	25
2.2. Практики академічної недоброчесності серед студентів НАУКМА.....	28
2.3. Рекомендації стосовно запобігання відтворенню практик академічної недоброчесності серед студентів НАУКМА	46
ВИСНОВКИ	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	54
ДОДАТКИ	59
Додаток А. Таблиці	59
Додаток Б. Анкета	95

ВСТУП

Питання академічної доброчесності набирає розголосу в українському академічному дискурсі. Станом на сьогодні в Україні проводяться наукові конференції щодо даного питання, втілюються міжнародні проєкти та публічно обговорюються питання плагіату у дисертаційних роботах. Здебільшого наголос зроблено на поширенні етичних норм та утвердженні чесності в академічному середовищі. Саме тому міжнародні фахівці доводять, що академічна доброчесність, окрім чесності, має обов'язково спиратися ще й на такі цінності як довіра, справедливість, повага та відповідальність.

Основним завданням для підготовки високопрофесійних випускників вищих навчальних закладів є сприйняття та дотримання правил академічної доброчесності усією спільнотою студентів. Проте існують студенти, які не зважаючи на Закон України «Про освіту», в якому чітко затверджені правила академічної доброчесності, свідомо порушують їх.

Актуальність цієї теми пов'язана з прийняттям Верховною Радою України закону «Про освіту», у якому йдеться про дотримання правил академічної доброчесності в освітньому та науковому середовищах. Також, одним із чинників виступає підписання усіма студентами НаУКМА Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА. Суть цього Положення полягає в дотриманні усіма студентами Києво-Могилянської академії саме цих правил академічної доброчесності задля покращення якості освіти в навчальному закладі. Ідеї академічної доброчесності є простими та зрозумілими для української спільноти, яка не лише навчається у вищих навчальних закладах, але й викладає та публікує свої наукові роботи.

Досить значна кількість публікацій та досліджень західних вчених, таких як :Дональд Л. МакКейб, Лінда К. Тревіно, Кеннет Д. Баттерфілд, Лене А. Дженсен, Джефрі Д. Арнет, Ширли С. Фельдман, Елізабет Кауфман присвячені розгляду основних проявів академічної недоброчесності. Західні вчені більше звертали увагу на мотивацію студентів, коли вони вдавалися до практик різних

типів академічного шахрайства. Щодо вивчення цієї теми вітчизняними науковцями, то слід зазначити, що значна частка робіт сфокусована виключно на такому виді академічної недоброчесності як плагіат.

Тож **об'єктом дослідження** є студенти НаУКМА 1-4 років навчання бакалаврату. Припускаємо, що студенти 1 року навчання вже могли стикатися з відтворенням практик академічної недоброчесності, та беремо до уваги факт навчання у дистанційному форматі, коли викладач, можливо, має менше способів контролю студентів під час виконання різних видів письмових робіт.

Предметом дослідження виступають практики академічної недоброчесності.

Метою дослідження є з'ясувати, які саме практики академічної недоброчесності відтворюються студентами НаУКМА в процесі їхньої навчальної діяльності.

Завданнями даного дослідження є:

1. Розглянути наявні підходи щодо розуміння та вивчення явища академічної недоброчесності;
2. Встановити прояви академічної недоброчесності;
3. Окреслити типологію практик академічної недоброчесності;
4. З'ясувати, які практики академічної недоброчесності наявні серед студентів НаУКМА;
5. Встановити чинники відтворення практик академічної недоброчесності студентами НаУКМА;
6. Визначити відмінності у відтворенні практик академічної недоброчесності у студентів із різним рейтинговим балом.

Теоретико-методологічний підхід дослідження базується на теоріях девіантної поведінки, оскільки зневажання правилами академічної доброчесності можна вважати прикладом девіантної поведінки в академічно-науковій спільноті.

Емпіричною базою є дані, зібрані методом інтернет-опитування студентів НаУКМА за допомогою анкети, питання якої були спрямовані на визначення

рівня обізнаності та чинників, що змушують студентів НаУКМА вдаватись до відтворення практик академічної недоброчесності. Обсяг генеральної сукупності $N = 3901$. Довірчий інтервал 95% з похибкою 5%. Вибірка включала в себе 355 студентів НаУКМА.

РОЗДІЛ 1. АКАДЕМІЧНА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ: ЗМІСТ ПОНЯТТЯ ТА ПІДХОДИ ДО ЇЇ ВИВЧЕННЯ

1.1. Концептуалізація поняття «академічна недоброчесність» в соціологічній думці

Базові теорії, що є в основі вивчення академічної недоброчесності, можна розділити на чотири основні групи: теорії девіантної поведінки, соціальні теорії, економічні теорії та психологічні теорії. Кожна з цих теорій припускає своє бачення проблеми академічного шахрайства, і далі ми розглянемо, в чому саме полягає ця специфіка.

Виходячи з закону України «Про освіту», «академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають користуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень» (Верховна Рада України, 2017). Відповідно, академічна недоброчесність є явищем протилежним, таким, що завжди засуджується в науковій спільноті.

Багато дослідників академічної недоброчесності розглядали шахрайські практики студентів з точки зору теорій девіантної поведінки. Такі теорії як загальна теорія девіації, загальна теорія злочину, теорія залякування та концепція нейтралізації лягли в основу низки робіт з вивчення академічного шахрайства.

На думку Е. Дюркгейма (1897), в суспільстві панує соціальна свідомість, яка вказує індивідам що і як саме робити. Практика академічного шахрайства як раз і може бути відтворена за рахунок цієї соціальної свідомості. Як зазначає М. І. Семечкін (2001), у контексті цих теорій академічне середовище розглядається як замкнута система зі своїми законами, представленими у вигляді кодексу честі, а студентська недоброчесність прирівнювалося до акту крадіжки.

Таким чином, співвідношення академічної недоброчесності з девіантною поведінкою передбачало виділення основних факторів, що визначають шахрайську поведінку студентів.

З позиції загальної теорії девіації практика академічного шахрайства може розглядатися як одна з нечесних практик студента. Тобто зв'язок індивіда з різною девіантною діяльністю вказує на його схильність до нечесної поведінки і в академічному середовищі. Практики студентів за стінами університету, що можна віднести до девіантних, такі як: зловживання алкоголем, спроби суїциду, скачування неліцензійних файлів з мережі Інтернет із порушенням авторських прав. Все це може корелювати із відтворенням девіантних практик і в академічному світі.

Ще одна теорія девіантної поведінки, загальна теорія злочину, пояснює шахрайські дії індивідів двома основними факторами: недоліком самоконтролю і наявністю фізичної можливості вчинити нечесно. Спроби адаптувати цю теорію для вивчення академічної недоброчесності зробили значний внесок у вивчення факторів, що впливають на частоту і поширеність нечесних практик студентів (Болін, 2004, с. 102). Тож емпіричні дослідження не тільки довели зв'язок самоконтролю і можливості здійснення шахрайської поведінки з частотою прояву нечесної поведінки, а й виявили вплив установок студентів по відношенню до шахрайських практик на поширеність цих практик.

Також не менш важливу роль відіграє доступ до інформації у мережі Інтернет. Попри те, що академічна недоброчесність як явище виникла до того, як Інтернет почав розвиватися, сучасні технології та миттєвий доступ до будь-якої інформації у світі однозначно визначає рівень зацікавленості студента у чесному та відповідальному ставленні до навчання. (Amigud, 2018)

Щонайменше у студентів є доступ до баз даних, звідки можна завантажити уже готові письмові роботи та представити їх як власні. Також студенти можуть винайняти фахівця, який напише замість них і для них роботу. Або ж зібрати з різних джерел уже готову інформацію та самотійно оформити її в готову письмову роботу — так звана компілятивна робота.

Нілс визначає чотири причини чому студенти обирають академічну недоброчесність як вихід із ситуації, що склалася. (Neils, 2003) По-перше, освіта та її рівень відіграють надто важливу роль у сучасному світі, тому у студентів може виникати побоювання через невдачу в навчанні. По-друге, сама освітня система передбачає конкуренцію між студентами через оціночну систему балів та рейтингів, а це може призводити до страху опуститися у рейтингу студентів.

По-третє, умови в яких студенти навчаються. Навчальні заклади можуть встановлювати вимоги виконати великий об'єм роботи за короткий час, глибоко поринути у тему та знайти відповіді на поставлені викладачами питання правильно. На додачу до двох попередніх причин вдаватися до шахрайства, студент може не бачити сенсу у поглибленому вивченні предмету, якщо ані умови навчання, ані прагнення до результату, ані зовнішня мотивація не є переконливими для нього.

Можна припустити, що фізична можливість студента йти проти існуючих правил навчального закладу в деякій мірі залежить від викладача. На думку експертів, багато що залежить від того, наскільки викладач готовий вкладатися в роботу зі студентами. Якість і стиль викладання, на думку І. С. Чирикова (2012), так само як і особистість самого викладача, можуть визначати зацікавленість студента певним предметом, а чітке встановлення «правил гри» може знизити ймовірність академічного шахрайства в аудиторії.

Хороші відносини з викладачем так само важать при визначенні академічного шахрайства. Результати дослідження академічного шахрайства свідчать про те, що безособові відносини між викладачем і студентом створюють сприятливі умови для порушення правил академічної доброчесності. Якщо ж у студента склалися довірливі стосунки з викладачем, йому буде важче «поставити під удар» надану йому довіру (Слободянюк, 2018).

І навпаки, байдужість викладача до навчального процесу в загальному і до прояву академічної недоброчесності зокрема, створюють широкі можливості для плагіату і списування. Вважається, що поблажливе ставлення з боку викладачів до форм академічного шахрайства провокує студента, оскільки створення

можливості зшахраювати може спровокувати нечесну поведінку схильних до шахрайства студентів. Більш того, студенти старших курсів в значній мірі більш схильні вважати недоброчесність соціально схвалюваною практикою, ніж першокурсники (Слободянюк, 2018).

1.2. Підходи щодо тлумачення академічної недоброчесності

Проблема академічного шахрайства широко обговорюється дослідниками в галузі психології, педагогіки, етики, управління, соціології та наукової спільноти в цілому. Більшість досліджень намагаються відповісти на питання про те, які студенти належать до груп ризику академічного шахрайства; чому і як вони вдаються до практик академічного шахрайства та яким чином можна зменшити кількість студентської недоброчесності, як це зробила група науковців, що складається з Л. Дженсен, Д. Арнет, Ш. Фельдман, Е. Кауфман (2002, с. 209–228). Серед найбільш відомих підходів і таких, що часто використовуються у вивченні академічного шахрайства в сучасних дослідженнях можна виділити два наступних.

Перший підхід, заснований на економічній теорії злочинності, зобов'язаний своїм існуванням Г. Беккеру (2003), а саме його праці «Злочин і покарання: економічний підхід», в якій злочинці постають в ролі раціонально діючих суб'єктів. Цей підхід можна пояснити, через максимізацію корисності від будь-якого вчинку. Якщо адаптувати підхід Г. Беккера до розуміння академічного шахрайства, то його можна розглядати як правопорушення. Мотивації для вчинення цього «злочину» кожен індивід вибирає для себе окремо. Наприклад, подумавши про свою власну вигоду в плані економії значної кількості зусиль та часу.

Т. Мардок та Е. Андерман (2006, с. 129–145) визначили, що однією із мотивацій для академічного шахрайства в школі та університеті є легка можливість отримати додаткові бали. Але найцікавіше в їх роботі було те, що існує значний відсоток кореляції між релігійністю, віросповіданням індивіда та

відтворенням академічної недоброчесності: цей показник набагато вищий у релігійних людей. Тобто, віряни більш схильні до чесних практик під час навчання.

Другий підхід являє собою аналіз академічного шахрайства через призму теорії запланованої, навмисної поведінки, описаної психологом І. Айзенем (1991, с. 179–211) і вкоріненої в його теорії запланованої поведінки. Згідно неї намір індивіда вести себе так чи інакше визначається трьома факторами: ставленням до поведінки або практик, нормами, що сприймаються (іншими словами, оцінкою того, як інші люди сприймають конкретну поведінку) і, нарешті, більш прийнятним контролем за поведінкою (Айзен, 1991, с. 179–211).

Перший фактор, що стосується ставлення до поведінки, в контексті відтворення практик академічного шахрайства можна представити наступним чином: студенти, які ставляться до практик несумлінної поведінки позитивно, схвально або терпимо, більш схильні до академічного шахрайства, ніж студенти, що засуджують таку поведінку. Другий фактор, що пов'язаний зі сприйняттям того, як інші люди діють в певній ситуації, що підказує індивіду, як вести себе, а також з розумінням того, як слід поводитися, щоб уникнути будь-яких санкцій. Третій фактор відноситься до більш прийнятних індивідом бар'єрів здійснення діяльності. Такими бар'єрами можуть бути як висока ймовірність бути виявленим, так і сприйняття покарання в разі виявлення як суворого.

Крім того, бар'єром може бути низький рівень самоефективності — концепт, що був введений А. Бандурою (2000, с. 320). Стосовно академічного шахрайства, низький рівень самоефективності, який розуміється як недостатня віра в свої можливості, низький коефіцієнт самовпевненості і успішність проведеної дії, не стає перешкодою на шляху здійснення несумлінного вчинку (Бандура, 2000, с. 320).

Цікавим чинником до відтворення практик академічної недоброчесності в Сполучених Штатах Америки виступає необхідність отримання вищого балу (Каммингс, Меддакс, Харлоу, Дайас, 2002, с. 286-296). Загалом, Аарон Кеннет та

Юлія Шкодкіна (2018, с. 87) виокремлюють основні наступні фактори, які змушують студента вдаватись до нечесних практик: прокрастинація; невігластво; намагання зробити хорошу роботу; інтернет; відсутність мотивації до навчання та погане моральне самопочуття.

Хінман поділяє студентів на три групи відповідно до того, як сильно вони схильні до академічної недоброчесності та з якою вірогідністю вона у них проявлятиметься. (Hinman, 2003) Майже три чверті студентів, які обирають шахрайську поведінку, почуваються у безпеці та у злагоді з іншими, бо відчують, що така поведінка не засуджується у цій спільноті. 15% і 15% студентів відповідно не вдаватимуться до недоброчесності жодним чином та постійно намагатимуться зробити.

Тому з урахуванням таких причин академічної недоброчесності Хінман пропонує відповідні реакції: заохочення академічної доброчесності, профілактичний підхід, у якому така девіантна поведінка та тиск на студентів максимально знижений, та тоталітарний підхід, у якому студентів, які вдаються до академічної недоброчесності, викриваються та несуть покарання за свої вчинки.

Інший дослідник Харріс має подібну позицію: він переконаний, що студенти вдаються до шахрайства, щоб «не перепрацьовувати» та «не робити зайву роботу». Також при перегляді власних цінностей та пріоритетів студенти схильні не ставити навчання, особливо доброчесне навчання, на перше місце. Частина зі студентів полюбляють порушувати правила, частина сумнівається у своїх професійних навичках та рівні знань, а ще частина має проблеми із тайм-менеджментом. (Harris, 2003)

Низький рівень вмотивованості в навчанні також може бути поштовхом до здійснення практик академічної недоброчесності, тому що через недостатній рівень мотивації у студента можуть бути відсутні стимули до сумлінного, а отже і якісного навчання. Це може бути пов'язаним із втратою інтересу до навчання через неякісне викладання чи невміння викладача зацікавити своїм предметом; усвідомлення неправильного вибору спеціальності чи навчального закладу для

здобування професійної освіти; більшу зацікавленість роботою (за умови працевлаштування індивіда), тому що в якості стимулу до трудової діяльності може виступати висока її оплата. Підвищення вмотивованості до освіти може відбуватися за рахунок впровадження нових технологій в освітній процес, отримання різноманітних грантів чи програм по обміну, але на жаль, доступ до таких можливостей є, поки що, доволі обмеженим для більшості студентів. Також унеможливлення розробити індивідуальний план навчання впливає на зниження рівня вмотивованості студента у навчанні.

Погане моральне самопочуття можна розглядати як схильність чи наявність депресії, емоційне переживання тощо. Через пригнічений емоційний стан, студент з більшою ймовірністю вдається до відтворення практик академічної недоброчесності з метою якнайшвидше закінчити певне завдання.

Також індивід може вдаватися до практик академічної недоброчесності через соціальний тиск, що формується на базі соціальних очікувань від індивіда та відтворення ефекту співнавчання (Польдін, Юдкевич, 2011). За визначенням Польдін О. В., Юдкевич М. М. (2011), ефект співнавчання – це залежність успішності навчання індивіда від успішності навчання його оточення. Цей принцип працює як в позитивному, так і негативному напрямку. Тобто, перебуваючи в співтоваристві, в якому більшість його представників залучено в нечесні академічні практики, індивід з великою ймовірністю сам почне демонструвати практики академічної недоброчесності.

В питанні з відтворенням практик академічної недоброчесності можуть також бути задіяні наступні психологічні предиктори: розлука, недружелюбність та відчуження (Іви, Бромлі, 1981). Це пов'язано з тим, що перебуваючи в такому психологічному стані, індивід відчуває себе пригніченим, через що не має особливого бажання бути повністю академічно доброчесним.

Австралійський дослідник Карауна (2000) відзначив про статистично значущий зв'язок між відтворенням практик академічної недоброчесності та аномією. В свою ж чергу, за визначенням Дюркгейма (1897), аномія — це стан суспільства, при руйнації будь яких соціальних норм та інститутів, стан

нестабільності, відсутності закону. Відповідно, можна стверджувати, що при відсутності інституційних норм, індивід відчуває свободу та схильний до академічної недоброчесності. Загалом, можна сказати, що навіть у випадку з наявністю норм поведінки для певного соціуму (до прикладу, університетське середовище), при відсутності значного контролю з боку керівництва університету, індивід буде відтворювати практики академічної недоброчесності протягом свого навчання в університеті.

Аарон Кеннет та Юлія Шкодкіна (2018, с. 89) зазначають, що студенти вдаються до нечесних академічних практик через застарілі Робочо-тематичні плани та через перевантаженням цих планів письмовими роботами. На думку дослідників, мета і, загалом, результат цих письмових завдань абсолютно ніяк не використовуються в сучасній практиці на робочих місцях та неоптимізовані для потреб трудового ринку. Через що, найбільш популярною причиною, через яку студенти вдаються до відтворення практик академічної недоброчесності є перенавантаження Робочо-тематичних планів з великою кількістю письмових робіт, що мають бути виконаними протягом семестру(есе, реферат, практична робота, тощо) або ж навчального року (курсова та кваліфікаційна робота).

1.3. Прояви академічної недоброчесності та типологія практик академічної недоброчесності

У сучасному світі проблема академічного шахрайства стоїть вкрай гостро. Така ситуація виникає через те, що, не дивлячись на всі заходи, прийняті університетами по боротьбі з шахрайськими практиками, студенти не розуміють або не сприймають етичні норми поведінки в академічному середовищі. В Україні, як і на Заході, проблема академічного шахрайства не нова. Україна демонструвала більшу лояльність до порушення академічної політики в питаннях дотримання правил академічної доброчесності, ніж решта світового

наукового співтовариства. Оскільки, здебільшого в Робочо-тематичних планах у викладачів прописано, що в разі недотримання правил академічної доброчесності студент отримує за роботу 0 балів.

Таку «терпимість» до обману в академічному середовищі можна розглядати як національний чи культурний феномен. Але для того, щоб усвідомити, що саме студенти вкладають в поняття «академічної недоброчесності», необхідно створити новий підхід до вивчення академічної недоброчесності через призму студентства.

Наприклад, В. Дроздов вказує на декілька аспектів, від яких залежить відтворення студентством практик академічної недоброчесності. Одним з них є відсутність такої університетської традиції як академічна доброчесність. Він зазначає, що якщо в Україні принципи академічної доброчесності починають лише активно входити в академічне середовище, то в університетах Сполучених Штатів Америки академічна доброчесність учасників освітнього процесу вже давно є усталеною нормою поведінки, що переросла в традицію.

Недотримання правил академічної доброчесності має в своєму безпосередньому розумінні посягання на права інших членів академічної спільноти, що навчаються у вищому навчальному закладі. Належність до академічної спільноти, відповідно й дотримання норм, правил та цінностей цієї спільноти, слугують одним із основних чинників стримування індивідів вдаватися до практик академічної недоброчесності (Дроздов, 2017).

На думку Дроздова, впровадження академічного письма, призведе до заміни вільного стилю письма, яке притаманне есе. Саме відсутність знань про правильне написання академічних текстів і змушує студентів шахраювати під час написання таких робіт.

Існує досить багато проявів академічної недоброчесності. Вони розрізняються масштабами, спрямованістю, цільовою аудиторією і суб'єктами. Серед основних і найбільш поширених практик неетичної поведінки студентів можна розглядати ті, що представлені в Таблиці 1 (за Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА, 2017).

Таблиця 1. Типологія академічної недоброчесності

Тип академічної недоброчесності	Концептуалізація
Плагіат	Це оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства
Фальсифікація	Це свідомо зміна вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукового дослідження
Фабрикація	Це вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях
Хабарництво	Це надання чи отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання/отримання коштів, майна, послуг пільг, чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі
Обман	Це надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу
Списування	Це виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання

Найчастіше плагіат виражається в публікуванні під своїм ім'ям чужої роботи, а також в запозиченні елементів з чужих робіт без зазначення джерела. Обов'язковою ознакою плагіату є привласнення авторства (Киричок, Павленко, 2016).

Також до цього переліку можна додати завантаження готових письмових робіт або замовлення у іншої людини роботи з написання матеріалу та врешті представлення цього як власної роботи. Якщо студент копіює чужий текст, змінивши всього кілька слів у реченні або їх порядок, та не посилається на джерело (або ж посилається на зовсім інше джерело), це може вважатися плагіатом. Заборонено також перекладати готові письмові роботи з іноземної мови на українську та використання їх у своїх роботах (особливо без вказівки джерела).

Ухвалення законів про охорону авторського права перевело проблему плагіату з площини мистецтвознавства в юридичну. Сьогодні в більшості держав світу діють закони, що забороняють присвоєння авторських прав. Порухення цих законів може призвести до юридичної відповідальності.

Однак, варто зазначити, що плагіат та способи плагіювання трансформуються з часом і набувають все більш витончених форми. Тому захист авторства і боротьба з плагіатом стає надзвичайно важким завданням.

Подібне до плагіату явище під назвою самоплагіат поки ще не отримало належного висвітлення, хоча є доволі поширене. Самоплагіатом вважається запозичення у самого себе однакових конкретних фрагментів і використання їх в роботах без вказання джерела запозичення або ж оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих результатів як нових наукових результатів (за визначенням Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА, 2017).

При цьому, існує дуже багато суперечок стосовно даного прояву академічної недоброчесності. В сенсі порушення прав інтелектуальної власності та порушення академічної доброчесності самоплагіат є хорошою ілюстрацією відмінності понять плагіату. Самоплагіат жодним чином не порушує право

інтелектуальної власності за винятком випадків, коли право такої власності належить видавцю, а не автору. При цьому в НаУКМА, такий прояв академічної недоброчесності як самоплагіат співставляється на рівні із навмисним плагіатом. І в двох випадках студент, що вдавня до відтворення практик академічної недоброчесності буде покараний адміністрацією відповідно до Положення (2017).

Може існувати так званий ненавмисний «плагіат», який може бути підсвідомим чи випадковим (мимовільним). Підсвідомий «плагіат» проявляється в тому, що людина, що вивчала безліч інформації і прийшла до певних висновків, використовує їх як особисте бачення проблеми. При цьому може не розуміти, що фактично привласнює собі авторство на те, що спочатку їй не належить, і щиро вважати, що до цих рішень і висновків дійшла абсолютно самостійно.

Випадковий «плагіат» (мимовільний), полягає в тому, що до одних і тих самих висновків можуть прийти різні люди, які навіть не здогадуються про існування один одного. До того ж викласти свої висновки вони можуть в дуже схожій манері.

До проявів академічної недоброчесності можна також віднести прогулювання пар, оскільки виходячи зі статуту та правил навчального закладу студент зобов'язаний відвідувати семінарські та лекційні заняття. Хоча цей аспект академічної недоброчесності може мати неоднозначне трактування, наприклад, через можливість вільного відвідування лекційних занять (як для старших курсів студентів).

В останні десятиліття освітня та наукова діяльність стає все більш доступною та інтенсивнішою, а прояви академічного шахрайства такими, що іноді досить важко виявити, тож важливості набувають заходи щодо їх попередження та припинення.

Одним із таких заходів, що активно використовується не лише в світі, а й в сучасній Україні, є антиплагіат. Це практика, за якої робота в обов'язковому порядку проходить перевірку в спеціальній програмі, яка виділяє прямі цитати без відповідного оформлення та запозичені фрагменти тексту. Саме тому,

знайдений на просторах мережі Інтернет матеріал ні в якому разі не можна використовувати без відповідного оформлення посилань на джерело інформації.

На жаль, відстежити замовне написання письмової роботи складніше, але все ще можливо. Так, у роботі можна помітити як змінився стиль письма, лексика студента, оформлення цитат або форматування тексту. До того ж, студенту буде складно захистити свою роботу та відповісти на уточнювальні запитання від викладача.

Також з лекції Т. Фішман та Д. Чу (2017) можна виокремити наступний ряд заходів, що можуть бути застосовані для формування культурі практик дотримання академічної доброчесності. Перш за все, це має бути чітка комунікація та фіксація повідомлень про випадки відтворення практик академічної недоброчесності від викладачів освітніх закладів та колег. Інформація про відтворення академічної недоброчесності певним науковим діячем має бути оприлюдненою та підданою розголосу.

Приховування поміченого факту відтворення практик академічної недоброчесності також має бути доданий до загального переліку практик академічної недоброчесності не лише в Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017). Також слід зазначити, що такі дії також мають нести за собою певну відповідальність. Відповідно, на суб'єктів, які були помічені в приховуванні факту чиеїсь академічної недоброчесності, також мають накладатись певні санкції.

Наступною рекомендацією виступає створення та діяльність спеціальних органів для розробки процедур та розгляду конкретних повідомлень про недоброчесну поведінку. Фінальними кроками для покращення ситуації із академічним шахрайством виступає моніторинг ситуації щодо дотримання принципів та практик академічної доброчесності та зовнішня оцінка систем забезпечення та дотримання стандартів академічної доброчесності.

Хоча, як вже було сказано раніше, впровадження академічного письма призведе до витіснення вільного стилю написання текстів (Дроздов, 2017). Перш

за все, впровадження академічного письма та академічних текстів необхідно впроваджувати ще, починаючи, зі шкільного навчання.

Впровадження принципів академічної доброчесності зі шкільного віку, допоможе в майбутньому індивіду значно швидше пристосуватись до більш складного навчального етапу в університеті. Через що, йому буде простіше займатись науковою діяльністю в майбутньому.

1.4. Академічна недоброчесність та український контекст

За умови відсутності належного фінансування наукових досліджень в Україні, відповідно, відсутня мотивація у науковців для досліджень. Через що, знижується рівень дотримання принципів академічної доброчесності. Це необхідно для науковців і для підтримання особистої репутації, а також для дотримання прийнятих в світі правил та для уникнення специфічних ризиків недоброчесних підходів в Україні з боку органів атестації наукових кадрів в.

На мою ж думку, проблема також криється серед вчителів та викладачів, а конкретно у їхньому ставленні до проблеми академічної недоброчесності. Оскільки їхнє ставлення сильно залежить від їхньої особистості, етичних принципів та цінностей, освітнього та наукового рівня. Досить доцільно було б провести дослідження факторів, які можуть впливати на сприйняття відносно дотримання практик академічної доброчесності серед освітнього персоналу.

Досить поширеними є також випадки тиску з боку керівництва навчального закладу, що унеможлиблює взаємну співпрацю. Це зазвичай трапляється через те, що ціннісні орієнтації керівництва та викладача можуть відрізнятись (Єгорченко, 2015). Доволі часто через тиск керівництва відтворюваними є практики неадекватного оцінювання.

Також серед факторів, що впливають на зниження рівня академічної доброчесності, які визначила Єгорченко, хочеться виділити низьку заробітну плату викладачів, велике навантаження та значне перепрацювання, високий

рівень бюрократії, відсутність необхідних ресурсів (матеріального забезпечення) для адекватного освітнього процесу (Єгорченко, 2015).

Цікавим є той факт, що в Україні досить низький рівень обізнаності стосовно основних, так би мовити фундаментальних принципів академічної доброчесності.

Зокрема це відбувається через те, що сучасна освіта та наука досі ґрунтується на спадку Радянського союзу та не може позбавитися практик, що були насажені студентам, викладачам та науковцям до прийняття Україною незалежності.

Студенти, викладачі та науковці Радянського союзу працювали в умовах завищених стандартів, вимог та тиску з боку уряду. Авторське право не цінувалося як належне, а закон захищав лише форму, а не зміст.

У основах цивільного законодавства СРСР від 1961 року йдеться про те, що можна перевидавати, перепублікувати, оновлювати роботи інших авторів за умови збереження цілісності і змісту роботи та за умови повідомлення автора про наміри. Це призвело до помилкового розуміння плагіату як такого, де не порушена форма, але порушений зміст при переписуванні роботи. (Штефан, 2017)

Тому студенти сьогодні можуть керуватися правилом «не переписувати слово в слово, але можна зробити парафраз або переказ матеріалу». Хоча це потрапляє під опис плагіату та нівелює авторське право як таке.

На додачу до цього, в Україні майже не існує практики засудження академічної доброчесності та плагіату. Батьки студентів, які народилися в Радянському союзі та навчалися у школах й університетах, сповнених таких практик, також впливають на неусвідомлення шахрайських дій студента як девіантної поведінки.

Як зазначає Полоцька (2016, с. 356-362), студенти бакалаврських та магістерських освітніх програм не мають достатньо інформації стосовно академічної та дослідницької етики, правил академічного письма та можливі

покарання, які можуть бути втілені по відношенню до них, через недотримання правил академічної доброчесності.

Так, Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європейському регіоні (ухвалена 2004 року) визначає такі цінності як академічну етику, демократичне керівництво, академічну доброчесність з боку викладачів та студентів, а також дослідження, що базуються власне на академічній доброчесності.

Також Україна керується такими міжнародними та внутрішніми документами як «Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України», «Етичний кодекс» Національної освітньої асамблеї, «Перелік етичних стандартів» Асоціації міжнародних освітян та «Європейська хартія для науковців».

Ці документи, стандарти, кодекси та хартії є запереченням того формату роботи, до якого могли звикнути студенти, викладачі та науковці в Україні. Інша річ, що прийняти ці документи та ратифікувати їх недостатньо, аби змінити ситуацію із академічною доброчесністю. Потрібен комплексний підхід, популяризація академічної доброчесності та поширення інформації про її основні принципи.

Однією з проблем цього, зокрема, виступає шкільне навчання, де абсолютно на кожному кроці порушуються правила академічної доброчесності, викладачі закривають очі на списування, непідготовлене домашнє завдання тощо.

Станом на сьогодні в Україні вже функціонує Нова Українська Школа (НУШ). Загалом, НУШ виступає в ролі досить корисного інструменту для побудови менталітету для дотримання принципів академічної доброчесності. Також НУШ має на меті скасувати оцінювання в молодших класах, а отже імітація навчання заради оцінки та аналогічний стимул відійде на задній план і вже не буде першочерговим для учнів та їх батьків. Також активне впровадження принципів групової роботи допоможе підготувати та налаштувати учнів для подальшої взаємодії з іншими людьми в майбутньому.

І знову ж таки, бажано було б поширити юрисдикцію НУШ і на середні, і на старші класи та запровадити принципи дотримання академічної доброчесності й виховувати в учнях повагу до власної інтелектуальної та творчої роботи та до авторства інших.

Отже, підводячи підсумки усього вищесказаного, можна побачити, що існує низка практик академічної недоброчесності, до яких вдаються учасники академічної спільноти. Таку поведінку можна віднести до проявів девіантної поведінки в цій самій спільноті. Академічна недоброчесність як явище є предметом міждисциплінарних досліджень, зокрема психології, соціології та етики. Наприклад, відповідно до уявлень Г. Беккера, така поведінка учасників освітнього процесу є правопорушенням, на яке вони йдуть свідомо та з конкретною метою. Позиція психолога І. Айзена полягає в тому, що практики академічної недоброчесності також є запланованими, відповідно студенти – раціонально діючі суб'єкти, що вдаються до відтворення подібних практик з метою отримання певної вигоди. Власне, особисті норми, ставлення до такої поведінки та контроль над нею можуть виступати в ролі гальмівної сили до вчинення акту академічної недоброчесності чи навпаки.

Студенти, переважно, вдаються до академічного шахрайства з метою збереження свого часу та сил витрачених на підготовку, через низьку вмотивованість до навчального процесу з ряду причин: ефект співнавчання, низьку самоефективність та страх отримати негативний бал. Рівень релігійної свідомості студента також впливає на кількість нечесних вчинків, скоєних ним під час навчання в університеті.

Відповідно, недостатня доброчесність індивіда поза межами університету, яка проявляється у таких видах девіантної поведінки як зловживання алкоголем, використання та скачування піратських файлів з мережі Інтернет відіграє велику роль у відтворенні практик академічної недоброчесності.

Відсутність мотивації до навчання у студентів може виступати одним із чинників для відтворення практик академічної недоброчесності. Мотивація

індивіда в навчальному процесі залежить від ряду багатьох причин, наприклад: невмілої спроби викладача у зацікавленні студентів до вивчення власного предмету, відсутністю можливості у формуванні індивідуального плану навчання та низькою ймовірністю потрапити на програму академічної мобільності.

Також необхідно зазначити про ставлення викладачів до навчального процесу через ряд причин: тиск з боку керівництва, низька заробітна плата викладачів, велике навантаження та значне перепрацювання, високий рівень бюрократії, відсутність необхідних ресурсів (матеріального забезпечення) для адекватного освітнього процесу. Це все може виступати чинниками надання неякісної освіти.

Відсутність та нерозуміння базових принципів академічної доброчесності, в тому числі академічного письма, призводить до складнощів та проблем під час навчання у вищих навчальних закладах: невміння правильно цитувати, шукати інформацію, яка необхідна для написання письмової роботи, критично обдумувати прочитаний матеріал та аргументувати його своїми словами.

На даний момент, в Україні існує Нова Українська Школа (НУШ), яка, як вже було зазначено раніше, може бути чудовим інструментом для закладання та дотримання принципів академічної доброчесності та поваги до інтелектуальної власності, при правильному використанні. Проте, поки що, її юрисдикція поширена виключно на молодші класи (з 1 по 4). Хоча, має досить великий потенціал до розширення «влади» й на старші роки навчання.

Щодо приховування факту про відому академічну недоброчесність можна сказати, що по відношенню до індивіда, який не доповів про факт порушення правил академічної недоброчесності, також мають бути застосовані певні санкції.

Стосовно академічної недоброчесності, то існує досить багато її проявів. Проте, найбільш поширеними є плагіат, фальсифікація, фабрикація, хабарництво, обман та списування. При цьому, цей перелік ще можна доповнити пунктом, який пов'язаний з прогулюванням лекційних та семінарських

аудиторних занять (оскільки студент зобов'язаний їх відвідувати, щоб засвоювати новий матеріал) та факт приховування й неповідомлення адміністрації про відомий індивіду випадок академічної недоброчесності.

РОЗДІЛ 2. АКАДЕМІЧНА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ НаУКМА

2.1. Дизайн дослідження академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА

Генеральна сукупність дослідження включає в себе абсолютно усіх студентів НаУКМА 1-4 років навчання. Загальний обсяг генеральної сукупності $N = 3901$. Довірчий інтервал дослідження складав 95% з похибкою в $\pm 5\%$, що вважалося задовільним для проведення дослідження з даної тематики.

Вибіркова сукупність дослідження була сформована з використанням систематичного методу відбору з кроком 17 та включає в себе $n = 340$ студентів НаУКМА. На етапі збору інформації, вибірка сукупність була збільшена до 355 осіб задля зменшення похибки при відмовах у запиті на проходження анкети (Паніна, 2007). Результати дослідження репрезентативні за наступними соціально-демографічними характеристиками: стать, курс навчання та факультет.

Для опитування студентів НаУКМА була обрана методика інтернет-опитування. Тобто, дослідник особисто відправляв повідомлення конкретному студенту, який потрапив до вибіркової сукупності випадковим чином. Використання методу інтернет-опитування пришвидшує доступ до конкретного респондента та дозволяє йому пройти опитування у зручний для нього час.

На жаль, нинішні реалії не дозволяються досліднику вдаватись до використання методики face to face анкетування для отримання доступу до респондента, який з певних причин відмовився від участі в опитуванні, через відсутність очного навчання в університеті.

Для даного дослідження був сформульований рад дослідницьких запитань та гіпотез, які були цікаві досліднику та відповіді на них будуть представлені далі.

Дослідницькі питання:

1. Яким є ставлення студентів НаУКМА до відтворення практик академічної доброчесності?
2. Які чинники впливають на відтворення практик академічної доброчесності студентами НаУКМА?
3. Які чинники стримують студентів НаУКМА від відтворення практик академічної доброчесності?
4. Які практики академічної доброчесності є найбільш відтворюваними серед студентів НаУКМА?

Гіпотези:

1. Що більше навчальне навантаження у студента, то більше він схильний вдаватись до відтворення практик академічної доброчесності.
2. Що вищий рівень мотивації у студента, то менше він схильний до відтворення практик академічної доброчесності.
3. Студенти гуманітарних факультетів більше схильні до відтворення плагіату.
4. Студенти, що мають низький середній бал (61-70) мають краще ставлення до практик академічної доброчесності.

Анкета дослідження академічної доброчесності серед студентів НаУКМА складається з восьми блоків, які розподілені відповідно до конкретних тематик (Додаток А).

Перший блок — блок А спрямований на визначення загального рівня обізнаності студентів стосовно Погодження з положенням про академічну доброчесність та Положення про академічну доброчесність загалом. Ці питання були додані виходячи з обов'язкового підписання даного погодження кожним із студентів НаУКМА. У цьому блоці всім респондентам задавали питання а1; в разі схвальної відповіді («Так»), респонденту задавалось наступне запитання і так до питання а4. В разі відповіді «Ні» респондент автоматично переходить до питання а4. Ці фільтри дозволили відсіяти людей, які не знають про Положення

про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017) та могли з легкістю «зіпсувати» отримані дані з блоку, що стосується обізнаності.

Блок В спрямований на з'ясування ставлення учасників наукового процесу до академічної недоброчесності як явища. В даному блоці є запитання для визначення рівня мотивації та зацікавлення у навчанні (питання В1). Батарея питань для цього запитання була взята з роботи Б. Бізекер, Л. Ербі, С. Вулфорд, Д. Адкок та інших (2013). Проте, слід зазначити, що було прийнято рішення обрати лише 2 із 4 компонентів шкали, а саме «Навички» та «Емоції». Оскільки припускалося, що цих двох компонентів мало вистачити для адекватного та точного вимірювання рівня вмотивованості респондентів до навчання. До того ж, використання усіх 4 елементів шкали перенавантажило і без того досить велику анкету.

Було додано запитання для визначення кількості студентів, що працюють на роботі поза навчанням, оскільки однією із гіпотез було те, що такі студенти більше схильні до відтворення практик академічної недоброчесності.

Питання В5 та С2 було запозичене, перекладене та адаптоване до реалій могилянської спільноти з роботи Дональда МакКаба (2010). Використання рейтингових шкал лікертівського типу дозволило більш детально розглянути кожен із типів відтворення академічної недоброчесності.

Слід більш детально розглянути питання С1. Враховуючи сенситивність тематики, що досліджується, необхідно враховувати ймовірну тенденцію до того, що студенти можуть надавати неправдиві відповіді або у них немає бажання поширювати інформацію про свої академічно-недоброчесні практики в питаннях з конкретними формулюваннями.

Саме тому було прийнято рішення сформулювати питання С1 з персоніфікацією третьої особи наступним чином *«Чи знаєте Ви про випадки академічної недоброчесності серед Ваших одногрупників чи друзів у НаУКМА?»*, щоб респонденти не були одразу ж запрограмованими на обман, з метою захистити себе від можливих застосованих до них санкцій, попри всі запевняння дослідника стосовно анонімності та конфіденційності абсолютно кожного

респонденту. Відповідно, що результати, отримані від цього питання, можна розглядати як особистий досвід студента стосовно відтворення практик академічної недоброчесності, так і як відтворення серед одногрупників чи друзів, що також навчаються в НаУКМА.

Блок D та E мають однакову структуру в плані шкали вимірювання та дуже схожу структуру в альтернативах відповідей на запитання. Питання блоку D спрямовані на встановлення причин та чинників, які змушують студента відмовитись від відтворення практик академічної недоброчесності та дотримуватись правил чесного навчання, в той час як блок E, навпаки, спрямований на вивчення чинників, що будують установки стосовно відтворення практик академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА.

Питання блоку F досить тісно пов'язані з блоком E, оскільки спрямовані на визначення проблемних зон студента, з якими він стикається під час виконання письмового завдання будь-якого типу (есе, реферат, курсова робота, кваліфікаційна робота, лабораторна тощо).

Блок G був доданий для отримання рекомендацій від студентів для подальшої розробки низки рекомендацій для керівництва НаУКМА, з питання академічної недоброчесності, а саме зменшення умовної кількості студентів, що вдаються до відтворення практик академічної недоброчесності.

І останній блок — блок H, стосується соціально-демографічної інформації респондента. Запитання H5 було включене до анкети лише виключно з метою контролю та подальшого підрахунку респондентів, що заповнили анкету.

2.2. Практики академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА

Провівши кількісне дослідження серед студентів НаУКМА на тему «Академічна недоброчесність серед студентів НаУКМА» та закодувавши всю отриману інформацію в IBM SPSS 25, було отримано наступні результати.

Таблиця 2.2.1. Обізнаність про Положення за роками навчання.

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Чи знаєте Ви про Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА?	97,1%	98,9%	99,0%	89,0%
Чи читали Ви Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА?	68,1%	74,6%	77,1%	69,6%
Чи зрозуміли Ви суть Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА	94,5%	98,1%	100,0%	95,6%
Чи підписували Ви Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА	48,8%	96,8%	81,7%	62,4%

В таблиці 2.2.1 відображені лише відповіді «Так» на запитання а1-а4.

Дані в таблиці 2.2.1 вказують на високий рівень обізнаності про Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА навіть для студентів першого року навчання. Адже існувала ймовірність пропустити студентами першого року навчання інформацію стосовно Положення через навчання в дистанційному форматі, де можуть виникати проблеми з комунікацією між університетом та студентами.

При цьому, обізнаність студентів 4 року навчання має значно нижчий, за всі інші роки навчання, показник. Це може бути пов'язано з тим, що підписання погодження із Положенням вперше відбулося у 2017 році, а це перший рік навчання для цих студентів. Через те, що, можливо, ця інформація була не дуже добре розширена серед студентів, деякі з них, а саме 11%, не знають про Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017).

Пошук відмінностей між роками навчання, вказує на статистично значущі відмінності між третім та четвертим роками навчання при рівні значимості 0,95.

Майже 73% студентів НаУКМА, серед тих хто знає про Положення, відзначили, що вони читали Погодження з Положенням. Одні з найнижчих показників у цьому питанні належать студентам 1 та 4 років навчання (68,1% та 69,6% відповідно). Це, знову ж таки, може залежати від проблем з комунікацією між студентами першого року навчання та адміністрації університету/деканату факультету.

Стосовно розуміння сутті Погодження з положенням, то значення по всіх чотирьом роках навчання досить високі та значних відхилень не мають. При цьому статистична різниця між роками навчання є статистично незначущою.

Менше половини, а саме 48,8% студентів першого року вважають, що вони не підписували Погодження з Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017). Це можна пояснити дистанційним форматом навчання та неуважністю студентів першого року навчання щодо документів, які вони підписують.

І знову показник студентів четвертого року навчання (62,4%) також є дещо нижчим навіть від середнього показника серед усіх студентів НаУКМА. Можливо, це пов'язано з введенням Положення та низькою активністю кампанії, яка пов'язана з розповсюдженням інформації стосовно нього. Також, значення студентів першого року навчання статистично значуще нижчі за значення по всіх іншим роках навчання в цьому питанні.

Таблиця 2.2.2. Обізнаність про Положення за факультетами.

	Факультет					
	ФГН	ФЕН	ФІ	ФПвН	ФПрН	ФСНСТ
Чи знаєте Ви про Положення про академічну доброчесність	97,6%	96,0%	97,9%	88,9%	91,9%	100,0%

здобувачів освіти у НаУКМА?						
Чи читали Ви Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА?	72,3%	67,1%	64,5%	84,7%	83,1%	71,6%
Чи зрозуміли Ви суть Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА	100,0%	97,9%	90,5%	100,0%	95,0%	96,5%
Чи підписували Ви Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА	50,1%	85,1%	76,2%	61,7%	68,9%	83,5%

В таблиці 2.2.2 відображені лише відповіді «Так» на запитання а1-а4.

Розподіл за факультетами, який зазначений у таблиці 2.2.2, вказує на стабільний рівень обізнаності про Положення про академічну недоброчесність НаУКМА (2017), який прямує до 100%, окрім факультетів природничих та правничих наук: тут значення дещо нижче від інших факультетів (91,9% та 88,9% відповідно), хоча дисперсійний аналіз вказує на відсутність статистичної значимості між факультетами.

Стосовно того, чи читали студенти Погодження з положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА, то найнижчі значення спостерігаються у студентів факультету інформатики (64,5%). При цьому, статистична значущість відсутня.

Розуміння положення студентам факультету інформатики далось найважче (90,5%). Рівень значимості наявності різниці між факультетом інформатики та економічних наук на рівні 0,84, що є недостатнім для різниці в групах цих двох факультетів.

Найбільше впевнені у підписанні Погодження з положенням студенти факультету економічних наук та факультету соціальних наук та соціальних технологій (85,1% та 83,5% відповідно). Слід зазначити, що наявна різниця між студентами факультетів ФЕН і ФСНСТ до всіх інших факультетів, окрім ФІ, є статистично значущою.

Таблиця 2.2.3. Обізнаність про Положення за факультетами.

	Середній бал			
	61-70	71-80	81-90	91-100
Чи знаєте Ви про Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА?	96,1%	94,6%	99,2%	98,9%
Чи читали Ви Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА?	68,0%	75,9%	67,5%	80,2%
Чи зрозуміли Ви суть Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА	100,0%	100,0%	94,0%	97,3%
Чи підписували Ви Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА	54,8%	80,7%	67,4%	79,9%

В таблиці 2.2.3 відображені лише відповіді «Так» на запитання а1-а4.

Розподіл за середнім балом вказує на те, що рівень обізнаності про Положення не залежить від середнього балу студента. Середній бал — це відображення навчальної успішності, але аж ніяк не вмотивованості до пізнання чогось нового та, наприклад, низький середній бал з навчальних дисциплін не може виступати бар'єром до обізнаності з Положенням.

Можна висунути гіпотезу, що студенти, які мають низький середній бал з навчальних дисциплін, є менш організовані, менш дисципліновані та менш

уважні, саме тому мають найнижче значення серед тих, хто зазначив, що він чи вона підписували Погодження з Положенням. Статистична значущість між показниками середнього балу учасників освітнього процесу відсутня.

Таблиця 2.2.4. Навчальне навантаження за роками навчання.

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Дуже мале	0,0%	0,0%	0,0%	1,4%
2	7,2%	0,0%	1,0%	2,3%
3	33,4%	36,5%	31,2%	41,8%
4	43,5%	51,3%	36,8%	46,2%
Дуже велике	15,9%	12,2%	31,0%	8,4%

Респондентам було задано запитання стосовно того, як би вони оцінили своє навчальне навантаження в університеті по п'ятибальній шкалі. Найбільш завантаженими навчанням вважають себе студенти 3 року навчання. Це можна пояснити необхідністю в написанні наукової роботи (курсової роботи) та можливістю обирати досить велику кількість вибіркових предметів.

Зробивши кластеризацію К-середнім по вмотивованості до навчання (питання В1), отримано 3 кластери, що зазначені в таблиці 2.2.5.. За своїми балами по кожному атрибуту, вони були названі наступним чином: Активісти, Нейтралі та Пасивні, враховуючи їхню активність та залученість до навчального процесу.

Активісти вирізняються активним залученням та цікавляться усім, що відбувається в НаУКМА. Саме кластер Активістів може бути найбільш залученим до участі в студентських організаціях. Нейтралі вирізняються своєю посередністю до навчального процесу, через що не дуже відповідально ставляться до навчального процесу. Стосовно кластеру Пасивних студентів, то вони найменше зацікавлені в навчанні в університеті.

Переходячи вже безпосередньо до практик академічної недоброчесності, що зазначені в Таблиці 2.2.6.. Виходячи з даних, що зазначені в даній таблиці, найбільше засуджується студентами НаУКМА саме спроба підкупу викладача. Студенти 3 року навчання більше за всіх інших сприймають це як найгірше порушення правил академічної недоброчесності.

Загалом, як найгірші практики в розподілі за роками навчання, оцінюють саме хабарництво, використання чужих робіт та їх презентування від власного імені, замовлення письмових робіт у іншої людини, з метою їх написання, списування в усіх своїх проявах, підробка медичних довідок та використання значної частини чужої роботи у своїй роботі без зазначення цитувань.

Спостерігається певна закономірність у відповідях студентів 4 року навчання. Вони дещо (а по відношенню до деяких практик — значно) нижче оцінюють їх відтворення як серйозне порушення правил академічної доброчесності. Це може бути пов'язано з тим, що 57% респондентів, що навчаються на 4 курсі університету працюють на роботі поза навчанням (таблиця 2.2.7.), 29% з яких працюють повний робочий день (таблиця 2.2.8.). Виходячи з того, що за роботу людина отримує винагороду у вигляді заробітної плати, то вона може бути більше вмотивованою до зайнятості роботою, а не навчанням.

Через значне навчальне навантаження та зайнятість роботою у форматі повного восьмигодинного робочого дня, у студента можуть стиратися певні рамки дозволеного та його ставлення до певних проявів академічної недоброчесності може бути дещо зміненим. Саме тому оцінки проявів практик відтворення академічної недоброчесності студентами випускного року навчання відрізняється від оцінок студентів молодших курсів.

Найнижче як серйозне порушення правил академічної недоброчесності в розподілі за роками навчання респонденти виокремили наступні практики: читати скорочену версію необхідної літератури, замість повної, читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу, не повідомляти про відомий випадок академічної недоброчесності

(таблиця 2.2.6). Зазначені практики складно віднести саме до порушення правил академічної доброчесності, оскільки вони більше відносяться до сумлінного ставлення студента до навчання.

Проте, якщо розглядати саме прояви академічної доброчесності, то такі практики як допомога іншому студенту в списуванні на іспиті/заліку/тестуванні, обманювати викладача про причину незданого завдання або прогулу були найнижче оцінені респондентами. І знову ж таки, студенти 4 року навчання мають дещо нижчі показники при оцінці цих критеріїв.

Розподіл за факультетами навчання, що зазначений у таблиці 2.2.9, свідчить про майже аналогічний рейтинг ставлення до практик, що відтворюють академічну доброчесність серед студентів. Категоричне ставлення до проявів академічної доброчесності саме серед студентів факультету гуманітарних наук.

Можна висунути припущення, що такі результати були отримані, через потенційно-можливу велику кількість плагіату на даному факультеті, враховуючи те, що в період навчання в університеті, студенти з факультету гуманітарних наук пишуть досить багато текстів. Через що, відповідно, наявна цінність до інтелектуальної власності. Найнижчі показники серед усіх проявів академічної доброчесності належать респондентам, що навчаються на факультеті ФПвН.

Найбільш серйозними порушеннями правил академічної доброчесності в розподілі за факультетами є підкуп викладача, презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям, купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування, підробляти медичні довідки, використання значної частини чужої роботи у своїй без зазначення цитувань.

До найменш серйозних порушень правил академічної доброчесності в розподілі за факультетами навчання є допомога іншому в списуванні на іспиті/заліку/тестуванні, копіювання декількох речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання, обманювати викладача про причину не зданого

завдання, обманювати викладача про причину прогулу та написання письмових робіт для іншого студента за певну винагороду.

Стосовно написання письмових робіт для іншого студента, то цей аспект можна розглядати як певний вид зайнятості, роботи, хоча вона і заперечує Положенню про академічну доброчесність.

До найменш серйозних порушень також відносяться й читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу, скорочену версію необхідної літератури, замість повної та не повідомлення, замовчування про відомий випадок академічної недоброчесності.

Існувала гіпотеза, що студенти із низьким середнім балом (61-70) мають краще ставлення до відтворення практик академічної недоброчесності. Розподіл за середнім балом, що вказаний у таблиці 2.2.9., свідчить про майже однакове ставлення до таких практик як презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям, купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування, підробка медичних довідок між студентами, що мають низький середній бал (61-70) та студентами, що мають високий середній бал (91-100). Цікавим є те, що студенти із низьким середнім балом менше засуджують практики списування (у будь-яких проявах), плагіату та вигадкування фактів з метою подальшого використання в навчальному процесі.

Дана гіпотеза спростовується, оскільки в середньому, студенти, що мають середній бал 71-80, ставляться до практик академічної доброчесності, краще за інших. Вони, рідше за інших відмічали відмічали практики порушення правил академічної недоброчесності як серйозне порушення.

Можна висунути припущення, що такі результати пов'язані з тим, що студенти з таким середнім балом не мають особливого бажання вчитися, а хочуть виключно закрити предмет не докладаючи до цього значних зусиль. Саме через це, вони можуть вдатись до певного шахрайства під час навчального процесу або до відтворення практик академічної недоброчесності.

Розподіл ставлення до відтворення практик академічної недоброчесності за кластерами вказує, що Активісти активніше за інші кластери (Пасивні та

Нейтралі) засуджують відтворення практик академічної недоброчесності. Це пояснюється наявністю більшості студентів з високим середнім балом (80+) у цьому кластері. Відповідно, вони більш чутливі до порушення правил академічної доброчесності через витрачені зусилля на самостійне виконання завдання.

Таблиця 2.2.12. Чи знаєте Ви про випадки академічної недоброчесності серед Ваших одногрупників у НаУКМА? (розподіл за факультетами)

	Факультет навчання					
	ФГН	ФЕН	ФІ	ФПвН	ФПрН	ФСНСТ
Так	52,7%	46,6%	52,5%	39,3%	34,2%	54,3%
Ні	47,3%	53,4%	47,5%	60,7%	65,8%	45,7%

З даних, що відображені в таблиці 2.2.12., видно, що найбільше про випадки відтворення практик академічної недоброчесності відомо студентам з факультету соціальних наук та соціальних технологій (54,3%), гуманітарних наук (52,7%) та факультету інформатики (52,5%). Відповідно, наша гіпотеза стосовно того, що гуманітарних факультетів/спеціальностей більше схильні до відтворення практик академічної недоброчесності.

Загалом, близько половини респондентів (48,4%) зазначили, що знають про випадок відтворення практики академічної недоброчесності серед своїх одногрупників у НаУКМА. Враховуючи, що тема досить сенситивна для студентів Києво-Могилянської академії, то це питання може бути трактованим як відтворення нечесних практик самими респондентами, оскільки респонденти в якості «знайомих та одногрупників у НаУКМА» могли мати на увазі самих себе. Необхідно враховувати той факт, що респондент не має особливого бажання ділитись такою інформацією з невідомою або маловідомою йому людиною (дослідником).

Таблиця 2.2.13. Чи знаєте Ви про випадки академічної недоброочесності серед Ваших одногрупників у НаУКМА? (розподіл за роками навчання)

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Так	40,9%	42,5%	60,7%	52,8%
Ні	59,1%	57,5%	39,3%	47,2%

Студенти 3 року навчання (60,7%) більше за інших знають про випадки відтворення практик академічної недоброочесності серед своїх друзів та знайомих у НаУКМА. Я вважаю, що ці дані можуть бути трактованим як те, що на 3 році навчання найбільша кількість студентів, що вдаються до відтворення практик академічної недоброочесності. Враховуючи це, на першому курсі спостерігається найнижча кількість нечесних студентів.

Я вважаю, що такі результати були отримані з ряду наступних причин: враховуючи дистанційний формат навчання, студенти першого року навчання не мають досить тісного спілкування один з одним, через що такі аспекти їх життя як відтворення практик академічної недоброочесності, приховується та не піддається розголошенню.

Також існує ще один можливий варіант до трактування отриманих результатів, а саме те, що відсоток респондентів, який відповів, що знає про відтворення практик академічної недоброочесності серед своїх одногрупників у НаУКМА, дорівнює відсотку студентів, що вдаються до відтворення практик академічної недоброочесності у своєму навчанні.

Переходячи вже безпосередньо до відтворення практик академічної недоброочесності, що зазначені в таблиці 2.2.12, в розподілі за роками навчання, то можна бачити, що серед студентів 4 року навчання було найбільше спроб «підкупити викладача» (11,6%). Це може бути пов'язано з навантаженням, яке є у студента в навчанні та позанавчальній діяльності. Найбільше значення стосовно обману викладача також належить студентам 4 року навчання.

Слід зазначити, що 54% респондентів, що навчаються на 3 році навчання та 52%, респондентів 4 року навчання, вказали про випадки написання письмових робіт іншими студентами. Це може свідчити про недостатньо хорошу базу для написання письмових робіт самостійно.

Загалом, списування у будь-якому форматі є однією з найбільш поширених практик відтворення академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА. Близько половини (47%) усіх респондентів відзначили, що знають про часті випадки списування серед їхніх одногрупників. Це і не дивно, оскільки списування є однією з найпростіших практик відтворення академічної доброчесності, адже не потребує значних зусиль для підготовки та відтворення.

Однак, порівнювати відтворення практик академічної недоброчесності в розподілі за роками навчання є дещо недороченим, враховуючи різну кількість вже пройдених років та різний досвід з відтворення практик академічної недоброчесності між студентами різних курсів навчання. До всього цього, слід враховувати дистанційний формат навчання, в якому навчаються абсолютно всі студенти НаУКМА. Саме він дозволяє з легкістю вдаватись до таких практик як списування (у будь-якому прояві), фізична відсутність на занятті (але бути присутнім на занятті онлайн) та обман.

Розподіл за спеціальностями, зазначений в таблиці 2.2.13., вказує на те, що студенти факультету ФПрН та ФЕН знають про найбільшу кількість випадків, що пов'язані зі спробою підкупити викладача, що в свою чергу порушує правила академічної доброчесності та статут НаУКМА. Студенти, що навчаються на факультеті економічних наук мають найвищі значення серед усіх інших факультетів, у відповідях «часто» на запитання «вдаються до списування з телефону або іншого електронного носія» (70%) та «отримували відповіді від людини, що вже написала тест чи інший вид письмової роботи та здала її» (73,3%). Скоріш за все, це свідчить про значне переважання теоретичних матеріалів над практичними, через що, студенти досить часто вдаються до списування.

Студенти ФСНСТ більше за інших знають про випадки, коли їх одногрупник вдається до «читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу» (58%). Хоча дану практику складно віднести до порушення правил академічної доброчесності, оскільки вона більше відносить до вмотивованості студента до навчання та ні в якому разі не порушує Положення НаУКМА.

Слід зазначити про досить високі показники на відповіді «завжди» на альтернативу «Не повідомляли про відомий їм випадок академічної недоброчесності». Найменше це значення на ФПрН (11%), а найбільше на ФСНСТ (53%) та ФІ (50%). Приховування факту порушення правил академічної доброчесності також не є підставою для відтворення санкцій по відношенню до цих студентів, проте тут постає питання совісності та якості навчання. Адже приховування та безкарність студента, що вдався до факту відтворення практик академічної недоброчесності, спричиняє повторне відтворення та сприяє на якість надання освіти в університеті.

Розподіл за кластерами, що зазначений у таблиці 2.2.14., вказує на те, що студенти НаУКМА, які належать до кластеру пасивних, більше за інших знають про те, як часто його одногрупники вдаються до відтворення практик академічної недоброчесності. Це пояснюється тим, що такі студенти самі схильні до відтворення практик академічної недоброчесності за рахунок низької вмотивованості до навчання та бажання закривати предмети не докладаючи до цього особливих зусиль.

Загалом, можна сказати, що найбільш розповсюдженими та найбільш вживаними практиками відтворення академічної недоброчесності є списування у будь-якому своєму прояві. Виключно через те, що це один з найпростіших різновидів практик академічної доброчесності через його легке відтворення та відсутність необхідності витратити багато часу для підготовки до відтворення. Відтворення цієї практики стає ще простішим через те, що підготовка електронного носія для списування не потребує багато часу, а в реаліях

дистанційного навчання викладачі не мають можливості контролювати студентів.

Розглянувши бар'єри до відтворення практик академічної доброчесності серед студентів НаУКМА в розподілі за роками навчання, що зазначений в таблиці 2.2.15, можна виокремити основні бар'єри, що стримують студента у відтворенні доброчесних практик у навчальній діяльності. Найбільш важливим чинником, який стримує студентів, виступає адекватне навчальне навантаження. Йдеться про кількість завдань, яку можна успішно виконати протягом певного часу не перевантажуючи себе. Цей чинник є досить важливим для студентів усіх років навчання, а найвище його оцінили студенти 2 курсу навчання (66,6%).

Наступним чинником, що стримує студентів від відтворення практик академічної доброчесності, є наявність достатньої кількості часу для адекватного виконання завдання. Ці два чинники можна поєднати в один, оскільки вони є взаємозамінними: маючи адекватне навчальне навантаження, у студента буде достатньо часу для нормального виконання завдання. Досить часто можна почути скарги від студентів про досить стислі терміни здачі робіт.

Найбільш важливим цей чинник є для студентів 1 року навчання (60%), оскільки вони ще можуть бути не готовими до навчання в певних рамках. Тобто, мати терміни для підготовки певних типів робіт. Через що, вони можуть стикатися зі стресом в навчанні, який може мати негативний вплив на їхню успішність.

Наступні два чинники я також вирішив поєднати в один, оскільки вони є дотичними один до одного: викладач легко йде на контакт зі студентами, влаштований комфортний формат роботи та зрозумілі критерії для завдання та його оцінювання. Найменш важливим серед цих двох чинників для студентів 1 року навчання є зрозумілість критеріїв для завдання та його оцінювання. Це можна пояснити тим, що для студентів 1 року навчання університетські семінарські, лекційні заняття та отримані завдання є новими та, загалом,

цікавими для виконання. Через що їх можуть не дуже цікавлять аспекти пов'язані з критеріями оцінювання та виконання певної поставленої перед ними задачі.

Стосовно чинника, що пов'язаний з легким контактом з викладачем, то він найменш важливий для студентів 4 року навчання (47,9%). Можна висунути припущення, що студенти 4 року навчання вважають, що до них має бути апріорі поблажливе ставлення через пройдену кількість попередніх років навчання та, що часто спостерігається, поєднання роботи з навчанням. Саме тому, вони найменше серед усіх інших студентів вважають цей чинник важливим бар'єром для відтворення практик академічної доброчесності.

Високий рівень вмотивованості є також важливим чинником. Найбільше на нього звертають увагу студенти 4 курсу навчання (68,5%). Оскільки до цього часу у них могло статись емоційне вигорання по відношенню до навчального процесу та бажання займатися своїми, більш цікавими справами. Для студентів 2 курсу цей чинник не є найбільш важливим, оскільки, можливо, вони вважають навчання своїм обов'язком, як, наприклад, робота чи певні хатні зобов'язання.

Такі чинники як порушення правил академічної доброчесності та стурбованість стосовно ймовірних застосованих санкцій до студента за відтворення практик академічної доброчесності розташовані поряд. Студенти вважають ці два чинники не досить важливими. Та і загалом, студенти учасники навчального процесу найменше схвилювані саме штрафними санкціями.

При цьому, найменшими бар'єрами у відтворенні практик академічної доброчесності можна виокремити такі чинники як:

- викладач користується лише корпоративними платформами для викладання дисципліни,
- наявність інших більш важливих справ,
- не вважають певний тип роботи непотрібним,
- викладач не приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять.

Ранжування бар'єрів, що стримують студентів вдаватися до практик академічної доброчесності, в розподілі за кластерами, що зазначений в таблиці

2.2.16., вказує на аналогічний порядок бар'єрів в залежності від їх важливості. Слід зазначити, що спостерігається відмінність виключно між слабкими бар'єрами, які, по суті, не мають значного впливу на індивіда, щоб він відмовився від відтворення практик академічної недоброчесності. Він виглядає так: студенти думають, що їхня недоброчесність буде виявлена, викладач швидко відповідає на їхні листи/повідомлення, не вважають певний тип роботи непотрібним, завжди вчилися в подібному форматі, викладач користується лише корпоративними платформами для викладання дисциплін, студенти мають інші більш важливі справи.

Загалом, виходячи з кластеризації, що базується на основі шкали вмотивованості до навчання, як і передбачалось, Активісти лідирують по значенням важливості чинників, що спрямовані на стримання студента від відтворення практик академічної недоброчесності. Для них найбільш важливими чинниками є адекватне навантаження (65,6%), достатньо часу на адекватне виконання завдання (61,1%), зрозумілі критерії для завдання та його оцінювання (56,6%), високий рівень вмотивованості (56,3%), легка співпраця викладача зі студентами щодо комфортного формату роботи (54,7%), наявність бажання вчитись та отримувати нові знання (52,9%).

Нейтралі виокремили найбільш важливими наступні чинники: адекватне навантаження (61,1%), викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи (57%), достатньо часу на адекватне виконання завдання (56,6%), завдання не є складними (48,7%), наявні навички розуміння прочитаного (критичного мислення) (47,1%).

Чинники, що мають значення для Пасивних, мають значно нижчі показники, хоча атрибути значно не відрізняються від інших двох кластерів: адекватне навантаження (48,9%), достатньо часу на адекватне виконання завдання (48,9%), зрозумілі критерії для завдання та його оцінювання (45,8%), високий рівень вмотивованості (45,3%).

Розглянувши драйверів відтворення практик академічної недоброчесності в розподілі за роками, що зазначені в таблиці 2.2.17., можемо побачити, що

важливість драйверів аналогічна, що і до бар'єрів. Тобто, студенти можуть вдаватися до відтворення практик академічної недоброчесності з ряду причин. Основними чинниками до відтворення нечесних практик серед студентів в розподілі за роками навчання є: брак часу на адекватне виконання завдання, велике навантаження, низький рівень вмотивованості, завдання надто складні, вважають певний тип роботи непотрібним.

Брак часу на адекватне виконання певного завдання є найбільш важливим чинником для відтворення практик академічної недоброчесності для студентів 2 року навчання (60,8%).

Цікавим є той факт, що для студентів 4 року навчання більшість чинників мають меншу актуальність для відтворення практик академічної недоброчесності, через що їх значення більше тяжіють до середнього значення по шкалі.

Розглянувши таблицю 2.2.18, драйвери відтворення практик академічної недоброчесності в розподілі за факультетами навчання, можна побачити, що основним чинником для відтворення також виступає відсутність достатньої кількості часу на нормальне виконання певного завдання. Цей чинник має найбільше значення серед студентів, що навчаються на факультеті природничих наук (73,4%). Враховуючи аспекти навчання на природничому факультеті, а саме мінімізація письмових робіт та наявність практичних/лабораторних робіт, які відсутні для інших факультетів та спеціальностей, можна припустити, що навчання на цьому факультеті викликає найбільше труднощів у студентів. Через що, їм бракує часу на нормальне виконання робіт.

Велике навчальне навантаження також є одним із найважливіших факторів, що змушує студентів вдаватися до відтворення практик академічної недоброчесності в навчальному процесі. Студенти факультету природничих наук також мають найвищі значення по цьому чиннику (70,7%), а студенти, що навчаються на факультеті правничих наук — найнижчий (30,2%). Загалом, значення студентів правничих наук прямують до середнього значення по шкалі. Можна припустити, що це пов'язано з тим, що студенту даного факультету

найбільше за інших студентів знають про випадки відтворення практик академічної недоброчесності серед своїх одногрупників.

Цікавим є те, що такий чинник як «Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи» є найменшим драйвером для відтворення практик академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА. Хоча цей аспект виступає досить сильним бар'єром до відтворення цих практик.

Для студентів ФСНСТ драйверами, що мають досить високі показники, виступають: брак часу на адекватне виконання завдання (51,1%), велике навантаження (48,6%), легкість копіювання інформації з інтернету (39,7%), небажання вчитись та отримувати нові знання (39,6%), слабкі навички розуміння прочитаного (критичного мислення) (39,6%), порушення правил академічної доброчесності не вважають неправильним (39,2%), переконання, що їхня недоброчесність не буде виявлена (37,4%).

На думку студентів факультету гуманітарних наук, чинниками, що сприяють відтворенні практик академічної недоброчесності є низький рівень вмотивованості (60,2%), велике навантаження (52,5%), переконання, що певний тип роботи непотрібний (48,7%), лінощі (47,2%).

Студенти факультету економічних наук виокремили наступні чинники відтворення нечесних практик: брак часу на адекватне виконання завдання (54,5%), велике навантаження (52,1%), легкість копіювання інформації з інтернету (49,6%), незрозумілі критерії для завдання та його оцінювання (49,4%), завдання надто складні (46,5%), переконання, що певний тип роботи непотрібний (44,7%).

Для студентів факультету інформатики список чинників виглядає наступним чином: завдання надто складні (62,5%), велике навантаження (56,7%), брак часу на адекватне виконання завдання (54,6%), низький рівень вмотивованості (54,2%), переконання, що виконання завдання понад їх сил (48,4%), легкість копіювання інформації з інтернету (46,3%).

Студенти правничого факультету, загалом, мають більш позитивне ставлення до проявів академічної недоброчесності, ніж студенти інших

факультетів. На їх думку, основними причинами для відтворення цих практик можуть бути наявність інших більш важливих справ (36,2%), небажання вчитись та отримувати нові знання (34,8%), брак часу на адекватне виконання завдання (34,0%), а також вони не турбуються щодо штрафних санкцій, які можуть бути відтворені по відношенню до них (31,6%).

Студенти природничого факультету виокремили наступну групу драйверів для відтворення практик академічної недоброчесності: брак часу на адекватне виконання завдання (73,4%), велике навантаження (70,7%), завдання надто складні (66,9%), вони відчують зовнішній тиск (61,2%) і для них незрозумілі критерії оцінювання завдання (59,7%).

2.3. Рекомендації стосовно запобігання відтворенню практик академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА

Одне із запитань анкети було спрямоване на визначення проблемних зон у студентів, через що вони потенційно можуть вдаватись до відтворення практик академічної недоброчесності.

Таблиця 2.3.1. Чи виникають у Вас труднощі під час виконання письмового завдання?

	Чи виникають у вас труднощі під час виконання письмового завдання?
Так	54,3%
Ні	45,7%

Більше ніж половина респондентів стикаються зі складнощами під час виконання письмового завдання. Відповідно, необхідно розібратися з проблемами, з якими стикаються респонденти під час виконання роботи, щоб запобігти їхньому потенційному відтворенню практик академічної недоброчесності у майбутньому.

Таблиця 2.3.2. Чи виникають у Вас труднощі під час виконання письмового завдання?

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Пошук хороших ресурсів	36,1%	43,0%	32,8%	29,4%
Цитування та посилання	18,5%	9,7%	26,4%	15,4%
Парфразування	26,9%	28,1%	24,4%	31,0%
Планування часу	37,6%	31,9%	29,8%	30,7%
Мовні бар'єри	12,1%	10,1%	8,3%	5,1%
Аргументація	23,7%	18,1%	17,3%	14,2%
Недостатня ознайомленість з матеріалом	20,7%	23,4%	18,6%	25,7%

Найбільшу увагу треба звернути на проблемні зони саме у студентів першого року навчання. Загалом, основною проблемою для всіх студентів є пошук хороших ресурсів, де вони можуть знайти необхідну інформацію. Напевно, було б доречно, проводити лекторії для студентів усіх років навчання з питання пошуку наукової літератури, що може бути корисною у їх навчанні, а не лише для студентів першого року у вересні, на початку навчального циклу.

Враховуючи, що студенти займаються написанням письмових робіт вже з першого курсу, то також було б доречно включити до цих лекцій правила цитування, перифразу, запозичення інформації з певного джерела, перекладу частин тексту тощо. Адже при частому повторенні одного й того ж матеріалу, в студентів буде виникати менше проблем під час виконання певного письмового завдання.

Наступним досить серйозним фактором, з яким стикаються студенти під час виконання письмової роботи так це планування часу. Перш за все, це може бути пов'язаним із великим навантаженням та великою кількістю матеріалу, що дається на самостійне опрацювання, письмові роботи з багатьох предметів. Зменшення кількості завдання в навчальному закладі є недоречним, тому можна збільшити кількість годин тижневого навантаження, щоб студент мав менше

завдання для самостійного опрацювання. Або рівноцінно розподіляти кредити ЄКТС відповідно до кількості годин тижневого навантаження з предмету. Наприклад, вартість предмету 3-4 кредити ЄКТС, а при цьому мають навантаження від 4 годин на тиждень. Рівноцінний розподіл кількості кредитів до кількості годин допоможе студентам зменшити їх навантаження. В такому випадку, можна буде вирішити проблему з навчальним навантаженням.

Проаналізувавши відкриті відповіді респондентів з питання G2 «Що саме треба зробити, аби студенти менше вдавались до відтворення практик академічної недоброчесності (відповідь запишіть)?» основною рекомендацією було зменшення навантаження *«Менша завантаженість, менше непотрібних завдань», «Зменшити навантаженість», «Не так сильно завалювати інформацією, акцентувати увагу на важливих моментах»*. Як вже було зазначено раніше, це не є адекватним вирішенням проблеми відтворення практик академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА. Більша структуризація та краща якість поданого викладачем матеріалом може бути виходом з цієї ситуації. Адже в такому разі, студенту буде простіше опрацьовувати самостійно вже якісно подану інформацію.

Більш детальне пояснення та надання конкретних вимог, задач до виконання певного завдання може значно полегшити життя студентам. Відповідно, викладачу треба більш якісно та детально прописувати вимоги до виконання, оцінювання роботи, надавати зворотній зв'язок по кожній роботі *«...і робити так, щоб студенти мали розуміння, що кожну роботу буде належно перевірено (включно з плагіатом) та буде надано зворотній зв'язок», «Надання зворотного зв'язку та чітке пояснення вимог про академічну доброчесність»*. Отримуючи зворотній зв'язок від викладача стосовно виконаної роботи, у студента буде з'являтися розуміння, що робота не була виконана просто так для галочки, він буде розуміти де саме допустив помилку, за яку отримав нижчий бал, розуміння слабких зон в вивченому матеріалі.

Одним із основних завдань студентів НаУКМА є часте написання текстів, що наближені за змістом до наукових робіт, але такими не є. Респонденти досить

часто вказували на відсутність знань про правильне написання «наукового тексту» (не включаючи курсову та кваліфікаційну роботу), який вимагається викладачами вже з першого року навчання. Зазначалось, що респондентам докладно не пояснено про основні аспекти правильного написання такого тексту (окрім курсової та кваліфікаційної роботи): *«Пояснити як правильно писати наукові роботи, статті і тд. Тому що вони вже думають, що ми все вміємо і знаємо, а по факту нам ніхто не пояснив як правильно»*.

З цієї відповіді можна виокремити ще один аспект: зменшення соціального тиску та соціальних очікувань від студента. Позиціонування Києво-Могилянської академії як навчального закладу, який навчає еліту, як раз таки і створює цей соціальний тиск на студента. Можна висунути припущення, що викладачі очікують вже підготовлених до повноцінного написання наукових/наближених до наукових текстів від студентів першого року навчання, що лише вступили до навчального закладу. Перш за все, в умовах дистанційної освіти це абсолютно неможливо. По-друге, в сучасній шкільній системі освіти відсутні практики написання наукових текстів, відповідно, індивіду не має звідки взяти цю інформацію.

Необхідно приділяти більше часу саме на пояснення того як правильно писати тексти, статті і тд. Та загальна рекомендація (не для НаУКМА), це навчання школярів культурі написання наукових текстів та більш якісна підготовка їх до вищих навчальних закладів. У цю програму щодо написання наукових текстів обов'язково мають входити матеріали по дотриманні правил академічної доброчесності, основні засади якої треба закладати ще в школах. Як вже було зазначено в теоретичному розділі, розширивши юрисдикцію НУШ, внести такі зміни до системи освіти буде не так вже й складно. Відповідно, заклавши фундамент ціннісної орієнтації та дотримання правил академічної доброчесності ще у шкільному підлітковому віці, майбутньому студенту буде значно простіше адаптуватися до навчального процесу в університеті.

Однією з рекомендацій від студентів НаУКМА можна виокремити більш суворий контроль та перевірку робіт. Тобто, у випадку, коли викладач запідозрив

студента у відтворенні практик академічної доброчесності, він має докласти зусиль для максимальної перевірки завдання/роботи. Також, перевірки повинні підлягати не лише курсові та кваліфікаційні роботи, а й, бажано, усі текстові роботи. Викладач має ставитися з максимальною серйозністю до порушення правил академічної доброчесності, нагадувати про штрафні санкції та відповідальність. Також викладач та керівництво не має давати «другий шанс» у вигляді переслуховування курсу, студенту, який вдався до відтворення практик академічної доброчесності, а має отримати покарання відповідно до Положення (2017).

І напевно однією з останніх рекомендацій для керівництва та викладачів НаУКМА стосовно того, як запобігти відтворенню практик академічної доброчесності на основі відкритих відповідей респондентів, є відхід від великої кількості теоретичної інформації та перехід до практичних навичок, що можуть бути корисними для студентів у їх майбутньому працевлаштуванні: *«Більше практичних знань, теорія цікавить тільки майбутніх науковців»*.

Надання більшої уваги практичним навичкам перш за все додасть певної вартості студентів на ринку праці, через що, роботодавець буде звертати більше уваги на студента, що вже є практично підкованим. Тим самим, підвищити рейтинг та затребуваність студентів НаУКМА на ринку праці. Але теоретичні базові знання з конкретної спеціальності також необхідно лишити. Для більш детального вивчення певного теоретичного питання, студент може обрати курс як вибірковий і отримати всі необхідні та бажані для нього знання. Тобто, ідея заключається в рівноцінному поділі предметів на практичні та теоретичні дисципліни.

ВИСНОВКИ

Згідно Закону України «Про освіту», «академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають користуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень» (Верховна Рада України, 2017).

З позиції теорії девіантної поведінки Е. Дюркгейма (1897) можна побачити, що в суспільстві панує певна соціальна свідомість, яка вказує індивіду що і як робити. Однак Болін (2004, с. 102) звертає увагу на наявність двох факторів, що сприяють шахрайським практикам: недостатність самоконтролю та наявність можливості відтворювати негативну практику.

Виходячи з концепції Г. Беккера, студентів, що вдаються до академічної недоброчесності можна розглядати як злочинців, що діють виключно з метою максимізувати корисність від свого вчинку. Наприклад, економія часу чи зусиль, що можуть бути використані при написанні певної навчальної роботи.

Також відтворення практик академічної недоброчесності слід розглядати через призму теорії запланованої поведінки, що була описана психологом І. Айзенем (1991, с. 179–211). Виходячи з цієї теорії, поведінка індивіда визначається трьома факторами: норма, стосовно конкретної поведінки в суспільстві; ставлення індивіда до конкретної практики чи поведінки в певній ситуації; контроль за поведінкою. Мається на увазі, що якщо студент розглядає академічну недоброчесність як щось нейтральне, то з великою ймовірністю відтворить її. Норми суспільства стосовно певної ситуації вказують індивіду як саме слід зробити, в той час як контроль за поведінкою виступає в ролі бар'єру, що частково призупиняє індивіда в скоєнні певного вчинку. Додатковим бар'єром може виступати рівень самоефективності індивіда. Ця теза була сформульована А. Бандурою, і в її основі є уявлення про самоефективність як віру індивіда в свої можливості (Бандура, 2000, с. 320). Тобто, маючи низький рівень самоефективності, студент з більшою ймовірністю вдасться до практик академічної недоброчесності.

Типологія практик академічної недоброчесності розглядається відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017). В ньому представлені такі її прояви як: плагіат, фальсифікація, фабрикація, хабарництво, обман, списування. Не слід забувати також і про наступні прояви плагіату, такі як: самоплагіат, підсвідомий та випадковий плагіат. Явище самоплагіату вважається дещо спірним, але все одно його відтворення прирівнюється до академічної недоброчесності.

На даний момент, в Україні існує Нова Українська Школа (НУШ), яка, як вже було зазначено раніше, може бути чудовим інструментом для закладання та дотримання принципів академічної доброчесності та поваги до інтелектуальної власності, при правильному використанні. Проте, поки що, її юрисдикція поширена виключно на молодші класи (з 1 по 4). Хоча, має досить великий потенціал до розширення «влади» й на старші роки навчання.

Провівши кількісне анкетування серед студентів НаУКМА 1-4 років навчання, було виявлено, що майже половина усіх респондентів (49%) знає про випадки відтворення практик академічної недоброчесності серед своїх одногрупників. Цю інформацію ще також можна трактувати, як те, що 49% студентів вдавались до відтворення практик академічної недоброчесності.

Найбільш популярною академічно-недоброчесною практикою для відтворення є списування у будь-яких його проявах. При цьому, студенти факультету правничих наук знають про спробу підкупити викладача. Як раз такі спроби хабарництва та підкупу викладача, купівля робіт та презентування чужої роботи під своїм іменем засуджуються студентами найбільше. Найменше засуджуються та сприймаються як порушення правил академічної недоброчесності практики що наближені до недоброчесних, але не є такими: читання скороченої літератури, читання іншомовного джерела в перекладі на українську чи російську мову та часткові прояви списування.

Стосовно бар'єрів до відтворення практик академічної недоброчесності, то найсильнішими можна назвати адекватне навантаження, достатня кількість часу

на виконання завдання, наявність контакту з викладачем, вмотивованість до навчання та зрозумілі критерії до виконання та оцінювання виконаного завдання.

Відповідно до цього, основними драйверами відтворення практик академічної недоброчесності серед студентів НаУКМА є велике навчальне навантаження, низький рівень мотивації, брак часу, вважають певний тип завдання непотрібним, занадто складні завдання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Бандура, А.(2000). *Теория социального научения*. Санкт-Петербург: Евразия.

Батан Ю.Д. (2017). *Запобігання академічному плагіату та неоригінальності як складова превентивного механізму сучасного права інтелектуальної власності*. Випуск 23., с. 83-86.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2017_23_20

Беккер, Г.(2003). *Преступление и наказание: экономический подход*. Москва: ГУ ВШЭ.

Белановський, С.А. (2001). *Глибоке інтерв'ю*, Москва: Никколо-Медиа.

Верховна Рада України. 4 сесія. (2017, вер. 05). *Закон України №2145-VIII, «Про освіту»*.

Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Добренев, В.И., Кравченко, А.И. (2004). *Методы социологического исследования*, Москва: ИНФРА-М.

Дроздов, В. (2017). *Як зробити освіту доброчесною? Досвід практик академічної доброчесності університетів США*

Режим доступу: <http://idgu.edu.ua/5384>

Дюркгейм, Э.(1897). *Самоубийство. Социологический этюд*.

Режим доступу:

<http://www.psychiatry.ru/siteconst/userfiles/file/PDF/1706/4.pdf>

Єгорченко, І. (2015, November). *Наука в «вакуумі» українських університетів*.

Retrieved from: <http://education-ua.org/ua/articles/521-nauka-v-vakuumi-ukrajinskikh-universitetiv>

Киричок, И. В., Павленко, Т. Б.(2016). *Студенческий плагиат: причины и*

предупреждение (практика научной библиотеки Харьковского Национального Медицинского Университета).

Режим доступу:

http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/9155/1/Kirichok_%20Pavlenko.pdf

Паніна, Н.В. (2007). Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій (2nd ed.). Київ

Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НАУКМА (2017). пункт 3.

Режим доступу: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/577-polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-zdobuvachiv-osvity-u-naukma

Полоцька О. О. (2016). Аналіз стану обізнаності студентів класичного університету з питань академічної та наукової доброчесності

Режим доступу:

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Pipo_2016_50-51_49

Польдін, О. В., Юдкевич, М. М. (2011). *Эффекты сообучения в высшем образовании: обзор теоретических и эмпирических подходов*

Режим доступу:

<http://ecsocman.hse.ru/data/2012/07/13/1266643245/Poldin.pdf>

Семечкин, Н.И. (2001). *Социальная психология на рубеже веков: история, теория, исследования*

Режим доступу: <http://window.edu.ru/resource/018/41018/files/dvgu139.pdf>

Слободянюк, О. (2018). *Роль науково-педагогічного колективу у формуванні культури академічної доброчесності студентів.*

Режим доступу: <https://visnyk.vntu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/2304>

Чириков, И. С. (2012). *Студент и университет: fairplay*

Режим доступу: http://slon.ru/russia/student_i_universitet_fair_play-814087.xhtml

Штефан А. С. (2017). *Теорія і практика інтелектуальної власності: Причини вчинення плагіату та шляхи його попередження*. с. 24-30.

Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpiv_2017_4_3.

Amigud, A., Arnedo-Moreno, J., Daradoumis, T., & Guerrero-Roldan, A. E. (2018).

An integrative review of security and integrity strategies in an academic environment: Current understanding and emerging perspectives. *Computers and Security*, 76, 50–70.

Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.cose.2018.02.021>

Ajzen, I. (1991). *The theory of planned behavior*. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. doi: 10.1016/0749-5978(91)90020-t.

Biesecker, B. B., Erby, L. H., Woolford, S., Adcock, J. Y., Cohen, J. S., Lamb, A., Lewis, K. V., Truitt, M., Turriff, A., & Reeve, B. B. (2013). Development and validation of the Psychological Adaptation Scale (PAS): use in six studies of adaptation to a health condition or risk. *Patient education and counseling*, 93(2), 248–254. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2013.05.006>

Bolin, A. U. (2004). Self-Control, Perceived Opportunity, and Attitudes as Predictors of Academic Dishonesty. P. 102.

Caruana, A., Ramaseshan, B. and Ewing, M.T. (2000). The effect of anomie on academic dishonesty among university students. *The International Journal of Educational Management*, 14, 23-30.

Cummings, R., Maddux, C. D., Harlow, S., & Dyas, L. (2002). Academic Misconduct in Undergraduate Teacher Education Students and Its Relationship to Their Principled Moral Reasoning. *Journal of Instructional Psychology*, 29(4), 286-296.

Eve, R. and Bromley, D.G. (1981). Scholastic dishonesty among college undergraduates: Parallel test of two sociological explanations. *Youth and Society*, 13, 3-22

Fishman, T., & Chu, J. (2017, June 2). Developing Effective Academic Integrity Policies. Retrieved December 07, 2020, from

Retrieved from:

<https://www.plagiarism.org/video/policy-to-practice>

Harris, R. (2021, January 12). Anti-Plagiarism Strategies for Research Papers.

Retrieved from:

<https://www.virtualsalt.com/anti-plagiarism-strategies-for-research-papers/>

Hinman, L. M. (2002). Academic integrity and the world Wide Web. *ACM SIGCAS Computers and Society*, 32(1), 33-42. doi:10.1145/511134.511139

Jensen, L. A., Arnett, J. J., Feldman, S., & Cauffman, E. (2002). *Its Wrong, But Everybody Does It: Academic Dishonesty among High School and College Students. Contemporary Educational Psychology*, 27(2), 209–228.

Retrieved from:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0361476X01910884>

Kennet, A. M., & Shkodkina, Y. (2018). A Review of the Factors behind Academic Integrity Violations: Comparing the United States and Ukraine. Retrieved from:

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/69978/1/Aaron_A_Review_of_the_Factors_behind.pdf;jsessionid=25FEB4C109766C9660E8E8EA89EC8D55

McCabe, D. (2010, July). Texas tech University McCabe academic integrity survey report.

Retrieved from

<https://images.template.net/wp-content/uploads/2016/08/02045316/Academic-Survey-Report-Template.pdf>

Murdock, T. B., & Anderman, E. M. (2006). Motivational Perspectives on Student Cheating: Toward an Integrated Model of Academic Dishonesty. Educational Psychologist, 41(3), 129–145.

Retrieved from:

https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1207/s15326985ep4103_1?src=recsys

Neils GJ. (2003). *Academic Practices, School Culture, and Cheating Behavior.*

Retrieved from: <http://winchester-thurston.org/files/cheating.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А. Таблиці

Таблиця 2.2.5. Таблиця кластеризації.

	Кластери		
	Нейтралі	Активісти	Пасивні
Я намагаюся регулярно приділяти час навчанню	5	6	4
Я дійсно докладаю зусилля до навчання	5	7	4
Я виконую всі домашні завдання	5	6	4
Я завжди читаю задану літературу	4	5	2
Я час від часу переглядаю свої конспекти, щоб не забути матеріал	3	5	2
Я дуже організований, коли мова йде про навчання	4	6	2
Я все конспектую під час занять	3	5	2
Я уважно слухаю викладача та інших студентів під час занять	4	6	2
Я не пропускаю занять без вагомої причини	5	6	4
Я шукаю способи зробити матеріал курсу актуальним для мого життя	5	6	3
Я намагаюсь застосовувати отримані знання в своєму житті	5	6	2
Я прагну робити курси цікавими для себе	5	6	3

Таблиця 2.2.6. Ставлення до проявів академічної недоброчесності за роками навчання.

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Спроба підкупити викладача	82,4%	80,1%	84,1%	73,6%
Презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям	77,6%	75,2%	78,6%	61,9%
Купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	70,1%	63,4%	71,1%	62,5%

Використання значної частини чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	73,1%	70,8%	61,3%	51,8%
Підробляти медичні довідки	69,1%	66,6%	66,4%	54,8%
Використання телефону або інших девайсів з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування	62,4%	60,4%	56,7%	66,2%
Списування відповідей у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	66,3%	65,8%	53,2%	56,9%
Вигадування фактів з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	70,5%	52,1%	37,6%	44,4%
Продаж письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	48,3%	37,3%	46,4%	49,1%
Презентування завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	49,8%	56,0%	41,1%	31,4%
Зміна вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	65,1%	43,6%	28,6%	32,0%
Отримання відповідей від людини, яка вже здала роботу	53,5%	36,3%	31,4%	35,2%
Копіювання кількох речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	36,7%	32,6%	41,6%	45,4%
Використання недозволених нотаток (шпаргалок) під час іспиту/заліку/тестування	42,9%	37,2%	34,6%	39,4%
Написання письмових робіт (есеї, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	40,3%	26,9%	32,2%	40,4%
Копіювання кількох речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	40,3%	29,4%	31,0%	28,3%
Обманювати викладача про причину прогулу	34,1%	35,0%	30,9%	28,5%
Обманювати викладача про причину незданого завдання	34,1%	29,3%	33,4%	28,5%
Допомога іншому в списуванні на іспиті/заліку/тестуванні	44,8%	19,1%	23,5%	29,3%
Не повідомляти про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	10,2%	7,8%	6,8%	6,8%
Читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	1,9%	4,6%	0,0%	1,4%
Читати скорочену версію необхідної літератури, замість повної	1,9%	3,6%	0,0%	1,4%

В таблиці 2.2.6 відображені лише відповіді «Серйозне порушення» на запитання B5.

Таблиця 2.2.7. Розподіл працюючих студентів за роками навчання.

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Так	25,2%	41,9%	37,0%	57,3%
Ні	74,8%	58,1%	63,0%	42,7%

Таблиця 2.2.8. Формат роботи серед працюючих студентів за роками навчання.

	Рік навчання			
	1	2	3	4
Повний робочий день	11,7%	22,4%	13,1%	28,9%
Неповний робочий день	88,3%	77,6%	86,9%	71,1%

Таблиця 2.2.9. Ставлення до проявів академічної недоброчесності за роками навчання.

	Факультет навчання					
	ФГН	ФЕН	ФІ	ФПвН	ФПрН	ФСНСТ
Спроба підкупити викладача	82,8%	68,3%	88,0%	63,3%	78,3%	94,9%
Презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям	80,4%	61,5%	75,5%	53,7%	72,2%	90,2%
Купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	77,7%	61,5%	77,5%	55,7%	52,1%	67,6%
Підробляти медичні довідки	68,0%	69,2%	67,6%	44,5%	73,7%	63,0%
Використання значної частини чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	75,8%	51,9%	59,3%	54,9%	59,5%	79,0%

Використання телефону або інших девайсів з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування	63,6%	59,4%	64,1%	50,3%	76,8%	58,7%
Списування відповідей у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	64,4%	61,4%	68,1%	48,8%	47,2%	65,7%
Вигадування фактів з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	58,0%	47,2%	48,8%	36,0%	55,6%	62,4%
Зміна вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	52,5%	32,7%	41,2%	37,2%	68,4%	42,0%
Продаж письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	56,1%	37,9%	43,8%	35,8%	39,6%	49,7%
Презентування завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	53,2%	39,0%	39,6%	34,5%	40,9%	55,3%
Отримання відповідей від людини, яка вже здала роботу	37,0%	40,3%	51,9%	31,8%	47,2%	37,3%
Використання недозволених нотаток (шпаргалок) під час іспиту/заліку/тестування	40,8%	50,3%	29,6%	28,5%	39,6%	36,5%
Копіювання кількох речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	60,6%	23,2%	16,0%	27,4%	34,8%	53,0%
Написання письмових робіт (есеї, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	54,0%	28,0%	41,4%	21,0%	7,6%	37,8%
Обманювати викладача про причину прогулу	40,2%	36,7%	28,2%	25,5%	23,1%	30,7%
Обманювати викладача про причину незданого завдання	33,6%	38,1%	24,3%	25,5%	32,2%	30,7%
Копіювання кількох речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	47,8%	20,9%	18,1%	20,5%	25,8%	47,8%

Допомога іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні	25,5%	35,6%	30,3%	24,1%	28,7%	32,7%
Не повідомляти про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	8,3%	12,2%	10,2%	9,5%	4,5%	3,4%
Читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	1,2%	7,1%	1,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Читати скорочену версію необхідної літератури, замість повної	0,0%	7,1%	1,9%	0,0%	0,0%	0,0%

В таблиці 2.2.9. відображені лише відповіді «Серйозне порушення» на запитання В5.

Таблиця 2.2.10. Ставлення до проявів академічної недоброчесності, розподіл за середнім балом.

	Середній бал			
	61-70	71-80	81-90	90-100
Презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям	81,7%	63,8%	73,3%	86,9%
Купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	78,2%	47,4%	69,4%	79,0%
Підробляти медичні довідки	74,3%	53,9%	66,7%	71,0%
Використання значної частини чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	52,0%	57,2%	71,2%	82,8%
Використання телефону або інших девайсів з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування	57,0%	50,9%	66,0%	73,8%
Списування відповідей у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	63,8%	33,1%	69,1%	76,1%
Вигадування фактів з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	55,9%	40,3%	53,0%	72,7%
Продаж письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	70,4%	37,4%	44,5%	49,8%
Презентування завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	53,2%	44,5%	50,3%	47,4%
Зміна вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	37,4%	40,9%	43,2%	61,2%

Використання недозволених нотаток (шпаргалок) під час іспиту/заліку/тестування	37,9%	39,4%	34,2%	49,9%
Отримання відповідей від людини, яка вже здала роботу	30,1%	38,2%	33,2%	57,6%
Копіювання кількох речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	7,3%	32,2%	52,6%	43,3%
Написання письмових робіт (есеї, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	25,7%	13,7%	42,2%	47,1%
Обманювати викладача про причину прогулу	33,7%	26,1%	31,2%	36,8%
Копіювання кількох речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	15,1%	28,7%	39,2%	42,2%
Обманювати викладача про причину незданого завдання	26,3%	28,1%	29,7%	37,6%
Допомога іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні	30,1%	18,1%	33,2%	32,5%
Не повідомляти про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	0,0%	7,9%	8,0%	10,4%
Читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	3,5%	0,0%	1,6%	4,5%
Читати скорочену версію необхідної літератури, замість повної	3,5%	0,0%	1,6%	3,5%
Презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям	81,7%	63,8%	73,3%	86,9%

В таблиці 2.2.10. відображені лише відповіді «Серйозне порушення» на запитання В5.

Таблиця 2.2.11. Ставлення до проявів академічної недоброчесності, розподіл за кластерами.

	Кластери		
	Нейтралі	Активісти	Пасивні
Спроба підкупити викладача	78,3%	85,2%	60,0%
Презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям	64,3%	80,8%	72,8%
Купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	58,3%	74,6%	56,9%
Використання значної частини чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	52,3%	76,9%	47,9%
Підробляти медичні довідки	56,6%	74,1%	42,1%
Використання телефону або інших девайсів з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування	50,2%	71,4%	45,7%

Списування відповідей у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	47,9%	73,2%	42,4%
Вигадування фактів з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	36,1%	65,0%	45,7%
Презентування завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	30,3%	56,3%	42,5%
Продаж письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	35,5%	53,0%	38,4%
Отримання відповідей від людини, яка вже здала роботу	32,1%	45,7%	38,8%
Зміна вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	32,3%	54,8%	28,2%
Використання недозволених нотаток (шпаргалок) під час іспиту/заліку/тестування	27,6%	47,3%	33,4%
Написання письмових робіт (есеї, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	24,6%	42,6%	32,0%
Копіювання кількох речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	34,9%	45,1%	14,9%
Допомога іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні	16,0%	39,1%	32,4%
Копіювання кількох речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	25,8%	42,0%	5,9%
Обманювати викладача про причину прогулу	23,8%	43,5%	0,0%
Обманювати викладача про причину незданого завдання	22,3%	43,0%	0,0%
Не повідомляти про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	4,0%	12,2%	0,0%
Читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	0,0%	3,7%	0,0%
Читати скорочену версію необхідної літератури, замість повної	0,0%	3,2%	0,0%

В таблиці 2.2.11. відображені лише відповіді «Серйозне порушення» на запитання В5.

Таблиця 2.2.12. Як часто Ваші одногрупники вдаються до практик відтворення академічної недоброчесності, розподіл за роками навчання.

	Рік навчання			
	1	2	3	4

Списували відповіді у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	Ніколи	8,9%	2,6%	0,0%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	46,7%	70,3%	58,4%	57,3%
	Часто	42,2%	24,5%	40,2%	29,7%
	Завжди	2,3%	0,0%	0,0%	6,2%
	НВ/ВВ	0,0%	2,6%	1,4%	6,8%
Використовували недозволені нотатки (шпаргалки) під час іспиту/заліку/тестування	Ніколи	0,0%	5,2%	0,0%	1,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	42,4%	43,9%	52,1%	51,5%
	Часто	39,0%	36,0%	39,1%	32,9%
	Завжди	11,4%	0,0%	5,6%	4,5%
	НВ/ВВ	7,2%	14,8%	3,1%	9,4%
Отримували відповідей від людини, яка вже здала роботу	Ніколи	6,6%	4,9%	1,7%	2,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	51,7%	49,1%	63,6%	34,9%
	Часто	32,6%	45,9%	34,7%	56,4%
	Завжди	9,1%	0,0%	0,0%	1,9%
	НВ/ВВ	0,0%	0,0%	0,0%	4,3%
Використовували телефон або інший девайс з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування	Ніколи	4,3%	5,2%	3,1%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	35,9%	38,8%	35,9%	30,6%
	Часто	37,3%	48,1%	45,0%	60,6%
	Завжди	15,7%	7,9%	10,7%	4,5%
	НВ/ВВ	6,9%	0,0%	5,3%	4,3%
Допомагали іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні	Ніколи	2,3%	4,9%	0,0%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	46,2%	70,5%	58,5%	47,3%
	Часто	44,6%	24,6%	41,5%	41,4%
	Завжди	4,9%	0,0%	0,0%	7,0%
	НВ/ВВ	2,0%	0,0%	0,0%	4,3%
Читали скорочену версію необхідної літератури, замість повної	Ніколи	2,3%	7,6%	1,7%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Інколи	24,6%	23,6%	22,0%	30,8%
	Часто	41,3%	42,8%	57,3%	39,7%
	Завжди	22,6%	17,4%	7,8%	24,3%
	НВ/ВВ	9,2%	8,6%	11,2%	5,1%
Читали іншомовне джерело українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	Ніколи	4,6%	12,7%	4,6%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	28,0%	18,6%	24,3%	26,1%
	Часто	33,1%	45,3%	56,3%	45,7%
	Завжди	18,3%	14,8%	12,9%	23,1%
	НВ/ВВ	16,1%	8,6%	2,0%	5,1%
Презентували роботи іншого студента під своїм ім'ям	Ніколи	88,0%	69,8%	47,5%	52,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	2,3%	27,6%	40,2%	37,6%
	Часто	5,0%	0,0%	3,3%	5,2%
	Завжди	4,7%	0,0%	0,0%	2,0%
	НВ/ВВ	0,0%	2,6%	9,0%	2,6%
Презентували завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	Ніколи	49,4%	38,8%	35,8%	21,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	39,2%	43,8%	42,1%	55,6%
	Часто	2,3%	5,2%	9,5%	9,0%
	Завжди	0,0%	0,0%	1,7%	3,6%
	НВ/ВВ	9,1%	12,2%	10,8%	10,2%
Копіювали декілька речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	Ніколи	34,0%	9,9%	19,5%	5,1%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	35,4%	58,5%	43,3%	65,6%
	Часто	18,1%	7,9%	20,3%	17,9%
	Завжди	5,3%	0,0%	10,2%	4,5%
	НВ/ВВ	7,2%	23,7%	6,7%	6,8%
Копіювали декілька речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	Ніколи	29,4%	18,3%	19,5%	5,1%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	46,6%	67,5%	53,7%	68,2%
	Часто	11,5%	2,6%	14,4%	15,4%

	Завжди	5,3%	0,0%	3,9%	4,5%
	НВ/ВВ	7,2%	11,5%	8,4%	6,8%
Не повідомляли про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	Ніколи	2,3%	0,0%	14,1%	22,8%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	23,2%	21,4%	11,8%	16,8%
	Часто	8,9%	20,2%	16,3%	27,3%
	Завжди	48,4%	39,9%	43,4%	28,0%
	НВ/ВВ	17,3%	18,5%	14,3%	5,1%
Використовували значну частину чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	Ніколи	58,8%	48,2%	30,0%	20,1%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	28,1%	20,2%	42,3%	57,5%
	Часто	7,7%	2,6%	9,6%	9,6%
	Завжди	0,0%	0,0%	4,1%	2,0%
	НВ/ВВ	5,5%	29,0%	14,0%	10,9%
Купували письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	Ніколи	73,5%	47,9%	45,4%	48,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	14,0%	38,1%	42,6%	33,2%
	Часто	0,0%	0,0%	6,8%	5,1%
	Завжди	0,0%	0,0%	0,0%	3,6%
	НВ/ВВ	12,5%	14,0%	5,3%	9,4%
Продавали письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	Ніколи	73,5%	52,5%	53,2%	52,5%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	4,6%	21,3%	23,3%	29,3%
	Часто	0,0%	0,0%	3,3%	5,1%
	Завжди	7,2%	0,0%	0,0%	3,6%
	НВ/ВВ	14,8%	26,2%	20,3%	9,4%
Займались написання письмових робіт (есеїв, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	Ніколи	61,3%	42,3%	37,6%	41,4%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	23,9%	31,5%	42,4%	37,9%
	Часто	0,0%	0,0%	5,0%	6,8%
	Завжди	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%
	НВ/ВВ	14,8%	26,2%	15,0%	12,0%

Вигадували факти з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	Ніколи	71,5%	60,3%	48,4%	26,9%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	11,4%	8,2%	38,6%	40,4%
	Часто	4,6%	12,2%	3,3%	12,0%
	Завжди	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%
	НВ/ВВ	12,5%	19,2%	9,7%	18,8%
Змінювали вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	Ніколи	65,8%	60,3%	42,1%	23,5%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	21,3%	8,2%	33,9%	42,6%
	Часто	0,0%	0,0%	6,3%	9,0%
	Завжди	2,6%	0,0%	0,0%	3,6%
	НВ/ВВ	10,2%	31,4%	17,7%	21,3%
Підробляли медичні довідки	Ніколи	62,6%	69,8%	48,6%	50,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	19,1%	21,7%	31,3%	24,4%
	Часто	3,1%	3,3%	5,2%	7,7%
	Завжди	0,0%	5,2%	4,8%	12,6%
	НВ/ВВ	15,2%	0,0%	10,2%	5,1%
Обманювали викладача про причину прогулу	Ніколи	36,1%	26,5%	8,2%	4,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	34,8%	57,8%	65,3%	60,5%
	Часто	14,4%	10,5%	15,8%	23,9%
	Завжди	0,0%	5,2%	1,5%	3,2%
	НВ/ВВ	14,8%	0,0%	9,2%	7,7%
Обманювали викладача про причину незданого завдання	Ніколи	38,4%	32,1%	11,6%	2,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	32,5%	54,8%	68,6%	62,6%
	Часто	7,2%	5,2%	13,0%	19,6%
	Завжди	0,0%	5,2%	1,5%	3,2%
	НВ/ВВ	22,0%	2,6%	5,3%	12,0%
Пробували підкупити викладача	Ніколи	85,6%	97,4%	83,1%	73,9%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Інколи	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Часто	6,9%	0,0%	6,3%	11,6%
	Завжди	2,6%	0,0%	3,3%	5,1%
	НВ/ВВ	0,0%	2,6%	0,0%	1,7%

Таблиця 2.2.13. Як часто Ваші одногрупники вдаються до практик відтворення академічної недоброчесності, розподіл за факультетами навчання.

		Факультет навчання					
		ФГН	ФЕН	ФІ	ФПвН	ФПрН	ФСНСТ
Списували відповіді у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	Ніколи	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	7,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	67,9%	43,0%	76,2%	38,7%	92,3%	47,7%
	Часто	25,4%	57,0%	23,8%	61,3%	0,0%	31,2%
	Завжди	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,9%
	НВ/ВВ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,2%
Використовували недозволені нотатки (шпаргалки) під час іспиту/заліку/тестування	Ніколи	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	55,6%	23,9%	53,7%	32,9%	88,9%	50,8%
	Часто	31,0%	57,0%	38,3%	60,2%	11,1%	23,5%
	Завжди	8,8%	0,0%	7,9%	0,0%	0,0%	9,3%
	НВ/ВВ	4,6%	19,1%	0,0%	6,9%	0,0%	10,2%
Отримували відповідей від людини, яка вже здала роботу	Ніколи	2,1%	0,0%	7,5%	0,0%	7,7%	7,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	51,4%	26,7%	60,8%	39,8%	81,2%	60,3%
	Часто	42,2%	73,3%	31,7%	60,2%	11,1%	21,8%
	Завжди	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,0%
	НВ/ВВ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,9%
Використовували телефон або інший девайс з метою отримання відповідей	Ніколи	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	8,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	40,0%	18,6%	53,7%	32,9%	45,8%	32,0%
	Часто	44,5%	70,0%	34,8%	67,1%	46,5%	31,3%

протягом іспиту/заліку/тестування	Завжди	13,4%	8,6%	11,5%	0,0%	0,0%	13,3%
	НВ/ВВ	0,0%	2,9%	0,0%	0,0%	0,0%	14,8%
Допомагали іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні	Ніколи	0,0%	0,0%	7,5%	0,0%	0,0%	2,3%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	49,8%	45,3%	69,6%	24,8%	100,0%	61,0%
	Часто	48,4%	54,7%	15,4%	68,2%	0,0%	28,1%
	Завжди	1,8%	0,0%	4,0%	6,9%	0,0%	4,7%
	НВ/ВВ	0,0%	0,0%	3,5%	0,0%	0,0%	3,9%
Читали скорочену версію необхідної літератури, замість повної	Ніколи	4,6%	0,0%	7,5%	0,0%	0,0%	2,3%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	33,1%	23,0%	26,9%	5,3%	53,5%	17,9%
	Часто	31,0%	54,1%	43,2%	53,6%	46,5%	52,5%
	Завжди	28,9%	22,9%	3,5%	19,7%	0,0%	14,0%
	НВ/ВВ	2,4%	0,0%	18,9%	21,5%	0,0%	13,3%
Читали іншомовне джерело українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	Ніколи	4,7%	12,4%	7,5%	0,0%	0,0%	2,3%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	21,2%	24,9%	26,9%	20,3%	53,5%	19,4%
	Часто	38,1%	28,2%	54,6%	53,7%	46,5%	58,0%
	Завжди	31,0%	28,8%	0,0%	4,5%	0,0%	13,3%
	НВ/ВВ	4,9%	5,7%	11,0%	21,5%	0,0%	7,0%
Презентували роботи іншого студента під своїм ім'ям	Ніколи	77,2%	37,2%	68,7%	56,0%	63,1%	72,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	13,7%	49,0%	31,3%	37,1%	36,9%	14,1%
	Часто	2,5%	10,8%	0,0%	6,9%	0,0%	0,0%
	Завжди	1,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
	НВ/ВВ	4,7%	2,9%	0,0%	0,0%	0,0%	8,6%
Презентували завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	Ніколи	50,5%	20,1%	15,9%	47,9%	54,2%	40,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	38,3%	38,3%	72,2%	32,4%	45,8%	44,5%
	Часто	2,5%	17,2%	4,0%	19,7%	0,0%	0,0%
	Завжди	4,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%
	НВ/ВВ	4,7%	24,4%	7,9%	0,0%	0,0%	13,3%

Копіювали декілька речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	Ніколи	25,9%	6,7%	15,0%	0,0%	52,0%	18,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	56,5%	38,8%	46,3%	51,4%	48,0%	54,0%
	Часто	6,7%	23,5%	26,9%	19,0%	0,0%	17,2%
	Завжди	6,4%	6,7%	11,9%	8,1%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	4,6%	24,4%	0,0%	21,5%	0,0%	10,2%
Копіювали декілька речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	Ніколи	33,7%	6,7%	15,0%	0,0%	52,0%	14,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	48,6%	61,7%	61,7%	51,4%	48,0%	68,0%
	Часто	6,7%	23,5%	11,5%	19,0%	0,0%	5,5%
	Завжди	4,3%	0,0%	11,9%	8,1%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	6,7%	8,1%	0,0%	21,5%	0,0%	12,5%
Не повідомляли про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	Ніколи	22,2%	6,7%	0,0%	0,0%	35,4%	3,9%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	17,4%	12,4%	19,8%	19,1%	31,4%	17,9%
	Часто	9,0%	33,6%	26,4%	12,1%	13,3%	11,6%
	Завжди	42,2%	25,8%	50,2%	38,1%	11,1%	53,3%
	НВ/ВВ	9,1%	21,5%	3,5%	30,7%	8,9%	13,3%
Використовували значну частину чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	Ніколи	59,3%	18,6%	37,4%	26,5%	63,1%	37,4%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	33,9%	41,8%	46,7%	17,4%	36,9%	38,3%
	Часто	2,6%	17,7%	4,0%	13,8%	0,0%	5,5%
	Завжди	2,0%	0,0%	7,9%	0,0%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	2,3%	22,0%	4,0%	42,3%	0,0%	18,8%
Купували письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	Ніколи	73,7%	15,8%	80,6%	38,6%	76,4%	50,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	15,5%	65,0%	15,4%	31,9%	23,6%	33,6%
	Часто	4,3%	10,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%
	НВ/ВВ	4,7%	8,6%	4,0%	29,5%	0,0%	14,8%
Продавали письмові роботи (есеї, реферати,	Ніколи	73,7%	29,7%	72,7%	34,0%	65,3%	64,8%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

курсів тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	Інколи	15,5%	23,0%	23,3%	29,5%	34,7%	10,2%
	Часто	0,0%	10,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	6,9%	0,0%	6,2%
	НВ/ВВ	9,0%	36,8%	4,0%	29,5%	0,0%	18,8%
Займались написання письмових робіт (есеїв, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	Ніколи	66,7%	12,4%	57,3%	30,5%	65,3%	46,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	20,4%	43,1%	38,8%	40,0%	34,7%	35,2%
	Часто	2,1%	10,6%	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%
	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	9,0%	33,9%	4,0%	29,5%	0,0%	17,2%
Вигадували факти з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	Ніколи	64,5%	41,2%	33,0%	65,2%	65,3%	51,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	28,9%	23,9%	51,1%	5,3%	34,7%	13,3%
	Часто	0,0%	26,8%	4,0%	0,0%	0,0%	6,2%
	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	4,7%	8,1%	11,9%	29,5%	0,0%	29,0%
Змінювали вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	Ніколи	62,1%	36,8%	33,0%	38,1%	65,3%	51,6%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	27,1%	21,6%	51,1%	13,4%	34,7%	20,3%
	Часто	0,0%	10,6%	4,0%	12,1%	0,0%	0,0%
	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	6,9%	0,0%	1,6%
	НВ/ВВ	9,0%	31,0%	11,9%	29,5%	0,0%	26,6%
Підробляли медичні довідки	Ніколи	79,9%	42,2%	60,8%	25,3%	21,0%	66,5%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	9,4%	29,6%	15,4%	28,7%	67,9%	27,3%
	Часто	6,4%	0,0%	11,9%	8,7%	11,1%	0,0%
	Завжди	1,8%	10,6%	0,0%	21,1%	0,0%	3,9%
	НВ/ВВ	2,4%	17,7%	11,9%	16,1%	0,0%	2,3%
Обманювали викладача про причину прогулу	Ніколи	28,5%	5,2%	18,5%	6,9%	7,7%	27,3%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	53,5%	63,7%	69,6%	44,6%	79,0%	37,6%
	Часто	11,3%	25,3%	4,0%	13,8%	13,3%	21,9%

	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	19,7%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	4,9%	5,7%	7,9%	15,0%	0,0%	13,3%
Обманювали викладача про причину незданого завдання	Ніколи	41,1%	13,4%	18,5%	6,9%	7,7%	17,9%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	40,9%	55,5%	69,6%	44,6%	79,0%	57,1%
	Часто	11,3%	19,6%	4,0%	6,9%	13,3%	10,1%
	Завжди	1,8%	0,0%	0,0%	19,7%	0,0%	0,0%
	НВ/ВВ	4,9%	11,4%	7,9%	21,9%	0,0%	14,8%
Пробували підкупити викладача	Ніколи	93,0%	74,2%	92,1%	80,9%	76,4%	85,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	4,6%	9,5%	0,0%	5,3%	23,6%	4,7%
	Часто	0,0%	10,6%	0,0%	6,9%	0,0%	0,0%
	Завжди	0,0%	2,9%	0,0%	0,0%	0,0%	1,6%
	НВ/ВВ	2,4%	2,9%	7,9%	6,9%	0,0%	8,6%

Таблиця 2.2.14. Як часто Ваші одногрупники вдаються до практик відтворення академічної недоброчесності, розподіл за кластерами.

		Кластер		
		Нейтралі	Активісти	Пасивні
Списували відповіді у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування	Ніколи	2,4%	4,0%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	68,7%	56,5%	11,5%
	Часто	28,0%	29,7%	88,5%
	Завжди	0,8%	3,8%	0,0%
	НВ/ВВ	0,0%	6,0%	0,0%
Використовували недозволені нотатки (шпаргалки) під час іспиту/заліку/тестування	Ніколи	0,0%	3,7%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	46,4%	55,5%	21,3%
	Часто	38,0%	25,7%	78,7%

	Завжди	6,1%	6,4%	0,0%
	НВ/ВВ	9,5%	8,6%	0,0%
Отримували відповідей від людини, яка вже здала роботу	Ніколи	1,2%	7,8%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	45,9%	62,2%	27,0%
	Часто	49,2%	25,3%	73,0%
	Завжди	3,6%	2,4%	0,0%
	НВ/ВВ	0,0%	2,3%	0,0%
Використовували телефон або інший девайс з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування	Ніколи	1,2%	6,2%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	32,7%	45,5%	5,7%
	Часто	50,8%	35,6%	78,7%
	Завжди	11,6%	10,4%	0,0%
	НВ/ВВ	3,6%	2,3%	15,5%
Допомагали іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні	Ніколи	1,2%	2,6%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	62,7%	57,9%	11,5%
	Часто	33,5%	33,5%	82,8%
	Завжди	2,6%	2,4%	5,7%
	НВ/ВВ	0,0%	3,5%	0,0%
Читали скорочену версію необхідної літератури, замість повної	Ніколи	0,0%	6,6%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	19,3%	31,0%	27,0%
	Часто	49,0%	41,2%	51,7%
	Завжди	24,3%	13,8%	0,0%
	НВ/ВВ	7,3%	7,3%	21,3%
Читали іншомовне джерело українською чи російською мовою, замість мови оригіналу	Ніколи	1,2%	11,3%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	17,0%	30,8%	32,7%
	Часто	47,9%	41,8%	50,0%
	Завжди	29,0%	7,4%	0,0%
	НВ/ВВ	4,9%	8,7%	17,2%

Презентували роботи іншого студента під своїм ім'ям	Ніколи	60,6%	70,6%	51,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	28,7%	24,3%	32,7%
	Часто	5,9%	1,4%	0,0%
	Завжди	2,4%	1,1%	0,0%
	НВ/ВВ	2,4%	2,7%	15,5%
Презентували завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами	Ніколи	35,8%	46,5%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	46,1%	39,2%	61,5%
	Часто	7,4%	5,9%	5,7%
	Завжди	0,0%	3,2%	0,0%
	НВ/ВВ	10,6%	5,2%	32,8%
Копіювали декілька речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання	Ніколи	17,8%	20,7%	5,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	46,9%	50,5%	59,8%
	Часто	18,1%	11,5%	28,7%
	Завжди	5,3%	5,5%	5,7%
	НВ/ВВ	11,9%	11,8%	0,0%
Копіювали декілька речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання	Ніколи	17,8%	22,4%	5,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	62,7%	50,1%	71,3%
	Часто	12,1%	8,9%	17,2%
	Завжди	2,4%	4,3%	5,7%
	НВ/ВВ	5,0%	14,3%	0,0%
Не повідомляли про відомий Вам випадок академічної недоброчесності	Ніколи	12,7%	9,2%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	21,7%	18,1%	0,0%
	Часто	10,6%	16,9%	55,7%
	Завжди	41,6%	43,1%	23,0%
	НВ/ВВ	13,4%	12,8%	21,3%
Використовували значну частину чужої роботи у своїй без зазначення цитувань	Ніколи	39,1%	44,8%	17,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%

	Інколи	35,0%	34,9%	55,7%
	Часто	12,3%	2,4%	5,7%
	Завжди	2,5%	1,1%	0,0%
	НВ/ВВ	11,1%	16,9%	21,3%
Купували письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	Ніколи	55,1%	58,4%	28,7%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	33,7%	25,2%	54,0%
	Часто	4,5%	2,4%	0,0%
	Завжди	0,0%	2,0%	0,0%
	НВ/ВВ	6,6%	12,1%	17,2%
Продавали письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування	Ніколи	52,1%	69,0%	40,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	22,0%	14,7%	27,0%
	Часто	4,5%	0,0%	0,0%
	Завжди	3,8%	2,0%	0,0%
	НВ/ВВ	17,6%	14,3%	32,8%
Займались написання письмових робіт (есеїв, рефератів, курсових тощо) для іншого студента	Ніколи	45,6%	46,7%	40,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	31,2%	35,7%	42,5%
	Часто	5,5%	0,9%	0,0%
	Завжди	0,0%	1,0%	0,0%
	НВ/ВВ	17,6%	15,7%	17,2%
Вигадували факти з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі	Ніколи	42,9%	63,0%	50,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	34,6%	15,8%	21,3%
	Часто	13,8%	0,9%	5,7%
	Завжди	0,0%	1,0%	0,0%
	НВ/ВВ	8,7%	19,3%	23,0%
Змінювали вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі	Ніколи	39,5%	57,2%	50,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	37,4%	16,4%	21,3%
	Часто	4,5%	2,8%	5,7%

	Завжди	1,4%	2,0%	0,0%
	НВ/ВВ	17,2%	21,7%	23,0%
Підробляли медичні довідки	Ніколи	59,2%	63,6%	21,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	22,8%	23,1%	38,5%
	Часто	5,1%	4,3%	5,7%
	Завжди	4,5%	7,8%	0,0%
	НВ/ВВ	8,4%	1,2%	34,5%
Обманювали викладача про причину прогулу	Ніколи	13,6%	28,7%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	65,5%	47,8%	32,7%
	Часто	15,8%	11,9%	34,5%
	Завжди	0,0%	5,5%	0,0%
	НВ/ВВ	5,0%	6,0%	32,8%
Обманювали викладача про причину незданого завдання	Ніколи	18,1%	29,1%	0,0%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	63,1%	47,4%	48,3%
	Часто	12,4%	7,3%	23,0%
	Завжди	0,0%	5,5%	0,0%
	НВ/ВВ	6,4%	10,7%	28,7%
Пробували підкупити викладача	Ніколи	80,8%	93,7%	67,2%
	Рідко	0,0%	0,0%	0,0%
	Інколи	9,6%	4,0%	0,0%
	Часто	5,9%	0,0%	0,0%
	Завжди	1,2%	0,9%	0,0%
	НВ/ВВ	2,6%	1,4%	32,8%

Таблиця 2.2.15. Наскільки, на вашу думку, кожне із тверджень запобігає відтворенню практик академічної доброчесності серед студентів НаУКМА, розподіл за роками навчання

	Рік навчання
--	--------------

		1	2	3	4
Адекватне навантаження	Дуже сильно запобігає	59,1%	66,6%	62,8%	61,8%
Достатньо часу на адекватне виконання завдання	Дуже сильно запобігає	60,0%	59,1%	56,7%	56,9%
Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи	Дуже сильно запобігає	53,3%	54,6%	58,2%	47,9%
Зрозумілі критерії для завдання та його оцінювання	Дуже сильно запобігає	44,6%	61,1%	51,0%	51,0%
Високий рівень вмотивованості	Дуже сильно запобігає	50,0%	39,0%	44,7%	68,5%
Наявність бажання вчитись та отримувати нові знання	Дуже сильно запобігає	48,6%	53,8%	39,6%	50,5%
Наявні навички розуміння прочитаного (критичного мислення)	Дуже сильно запобігає	47,7%	53,1%	37,1%	40,4%
Знають як цитувати та давати посилання	Дуже сильно запобігає	47,0%	37,1%	47,6%	42,5%
Можуть пояснити думку власними словами	Дуже сильно запобігає	52,3%	44,1%	36,2%	40,1%
Відсутність ліні	Дуже сильно запобігає	39,4%	48,3%	32,1%	51,5%
Завдання не є складними	Дуже сильно запобігає	43,7%	47,4%	39,4%	38,3%

Думають, що виконання завдання в межах їх сил	Дуже сильно запобігає	48,6%	45,9%	38,9%	33,9%
Вважають свою роботу достатньо хорошою	Дуже сильно запобігає	42,9%	44,5%	31,1%	43,0%
Викладач вміє добре користуватися комп'ютером	Дуже сильно запобігає	36,1%	38,5%	53,2%	30,4%
Викладач приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять	Дуже сильно запобігає	43,1%	37,1%	40,2%	31,0%
Вважають, що копіювати інформацію з інтернету нечесно	Дуже сильно запобігає	33,0%	35,9%	40,9%	41,4%
Порушення правил академічної доброчесності вважають неправильним	Дуже сильно запобігає	34,9%	37,4%	36,1%	41,6%
Турбуються за штрафні санкції, які можуть бути відтворенні по відношенню до них	Дуже сильно запобігає	39,9%	31,6%	42,2%	34,9%
Викладач проводить пари за розкладом	Дуже сильно запобігає	38,6%	32,7%	35,3%	38,6%
Не відчують зовнішній тиск	Дуже сильно запобігає	35,8%	38,9%	31,7%	36,5%
Думають, що їхня недоброчесність буде виявлена	Дуже сильно запобігає	32,6%	34,0%	37,9%	29,1%
Викладач швидко відповідає на мої листи/повідомлення	Дуже сильно запобігає	26,1%	28,9%	29,7%	46,1%

Завжди вчилися в подібному форматі	Дуже сильно запобігає	30,2%	22,6%	23,9%	35,6%
Викладач не приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять	Дуже сильно запобігає	24,7%	26,2%	17,2%	30,9%
Не вважають певний тип роботи непотрібним	Дуже сильно запобігає	23,1%	29,9%	31,3%	14,0%
Наявність інших більш важливих справ	Дуже сильно запобігає	11,2%	18,4%	13,8%	23,6%
Викладач користується лише корпоративними платформами для викладання дисциплін	Дуже сильно запобігає	19,6%	14,5%	16,4%	12,6%

В таблиці 2.2.15. відображені лише відповіді «Дуже сильно запобігає відтворення» на запитання D1.

Таблиця 2.2.16. Наскільки, на вашу думку, кожне із тверджень запобігає відтворенню практик академічної доброчесності серед студентів НаУКМА, розподіл за кластерами

		Кластер		
		Нейтралі	Активісти	Пасивні
Адекватне навантаження	Дуже сильно запобігає	61,1%	65,6%	48,9%
Достатньо часу на адекватне виконання завдання	Дуже сильно запобігає	56,6%	61,1%	48,9%
Зрозумілі критерії для завдання та його оцінювання	Дуже сильно запобігає	45,7%	56,6%	45,8%

Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи	Дуже сильно запобігає	57,0%	54,7%	33,6%
Високий рівень вмотивованості	Дуже сильно запобігає	41,3%	56,3%	45,3%
Наявність бажання вчитись та отримувати нові знання	Дуже сильно запобігає	44,0%	52,9%	36,7%
Знають як цитувати та давати посилання	Дуже сильно запобігає	35,1%	49,8%	42,1%
Наявні навички розуміння прочитаного (критичного мислення)	Дуже сильно запобігає	47,1%	45,5%	33,6%
Завдання не є складними	Дуже сильно запобігає	48,7%	39,1%	37,2%
Можуть пояснити думку власними словами	Дуже сильно запобігає	41,4%	47,3%	33,6%
Викладач вміє добре користуватися комп'ютером	Дуже сильно запобігає	41,6%	37,8%	42,1%
Відсутність лінії	Дуже сильно запобігає	44,3%	42,6%	33,6%
Думають, що виконання завдання в межах їх сил	Дуже сильно запобігає	33,7%	49,5%	36,7%
Вважають свою роботу достатньо хорошою	Дуже сильно запобігає	38,4%	43,1%	33,6%

Викладач приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять	Дуже сильно запобігає	40,8%	38,0%	30,4%
Турбуються за штрафні санкції, які можуть бути відтворенні по відношенню до них	Дуже сильно запобігає	26,2%	44,9%	36,7%
Викладач проводить пари за розкладом	Дуже сильно запобігає	42,1%	33,8%	27,7%
Не відчують зовнішній тиск	Дуже сильно запобігає	23,5%	44,5%	34,0%
Порушення правил академічної доброчесності вважають неправильним	Дуже сильно запобігає	34,2%	41,1%	26,3%
Вважають, що копіювати інформацію з інтернету нечесно	Дуже сильно запобігає	31,8%	43,9%	20,9%
Думають, що їхня недоброчесність буде виявлена	Дуже сильно запобігає	28,7%	37,2%	30,4%
Викладач швидко відповідає на мої листи/повідомлення	Дуже сильно запобігає	29,8%	35,5%	17,7%
Не вважають певний тип роботи непотрібним	Дуже сильно запобігає	25,6%	24,0%	27,2%
Завжди вчилися в подібному форматі	Дуже сильно запобігає	22,0%	35,1%	9,2%
Викладач користується лише корпоративними платформами для викладання дисциплін	Дуже сильно запобігає	18,7%	15,5%	9,2%

Наявність інших більш важливих справ	Дуже сильно запобігає	17,8%	16,4%	9,2%
--------------------------------------	-----------------------------	-------	-------	------

В таблиці 2.2.16. відображені лише відповіді «Дуже сильно запобігає відтворення» на запитання D1.

Таблиця 2.2.17. Наскільки, на вашу думку, кожне із тверджень змушує студента НаУКМА вдаватись до практик академічної недоброчесності, розподіл за роками навчання.

		Рік навчання			
		1	2	3	4
Викладач не приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять	Абсолютно ніяк	11,2%	11,7%	15,5%	18,0%
	2	13,8%	9,2%	19,3%	7,2%
	3	28,4%	29,4%	22,1%	29,1%
	4	21,8%	23,6%	26,0%	14,8%
	Дуже сильно	24,7%	26,2%	17,2%	30,9%
Викладач довго відповідає на мої листи/повідомлення	Абсолютно ніяк	14,6%	11,5%	10,5%	13,1%
	2	19,4%	12,9%	27,9%	16,0%
	3	30,6%	36,9%	16,0%	28,4%
	4	18,2%	19,5%	31,0%	18,5%
	Дуже сильно	17,2%	19,1%	14,6%	24,0%
Викладач не користується корпоративними платформами для викладання дисциплін	Абсолютно ніяк	30,8%	23,8%	21,0%	34,1%
	2	20,8%	25,1%	25,1%	10,9%
	3	21,6%	23,5%	24,6%	32,9%
	4	13,0%	11,7%	21,6%	7,3%
	Дуже сильно	13,8%	15,9%	7,7%	14,8%

Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи	Абсолютно ніяк	53,6%	35,3%	38,9%	24,7%
	2	9,2%	15,2%	13,9%	30,1%
	3	10,2%	7,8%	17,9%	11,7%
	4	13,1%	6,5%	16,2%	16,1%
	Дуже сильно	13,9%	35,2%	13,1%	17,3%
Викладач не вміє добре користуватися комп'ютером	Абсолютно ніяк	25,3%	6,9%	8,7%	30,7%
	2	20,6%	11,1%	26,6%	13,7%
	3	17,2%	29,1%	26,0%	21,7%
	4	15,8%	23,5%	11,5%	13,8%
	Дуже сильно	21,1%	29,4%	27,1%	20,0%
Викладач не проводить пари за розкладом	Абсолютно ніяк	22,1%	13,8%	7,9%	17,4%
	2	15,0%	9,5%	28,3%	7,1%
	3	20,6%	29,6%	23,5%	36,3%
	4	22,1%	27,9%	21,3%	25,3%
	Дуже сильно	20,2%	19,2%	18,9%	14,0%
Думають, що їхня недоброчесність не буде виявлена	Абсолютно ніяк	12,9%	9,5%	7,7%	8,8%
	2	11,4%	6,2%	14,7%	20,2%
	3	15,2%	10,2%	16,5%	16,2%
	4	24,4%	35,3%	26,0%	22,5%
	Дуже сильно	36,2%	38,8%	35,0%	32,3%
Брак часу на адекватне виконання завдання	Абсолютно ніяк	3,6%	4,8%	0,0%	2,7%
	2	5,8%	1,1%	6,5%	12,2%
	3	15,0%	18,1%	26,0%	16,8%
	4	23,9%	15,2%	21,6%	23,7%

	Дуже сильно	51,6%	60,8%	46,0%	44,5%
Велике навантаження	Абсолютно ніяк	1,9%	5,9%	0,0%	5,9%
	2	12,2%	2,1%	13,2%	3,8%
	3	7,5%	15,1%	19,6%	28,5%
	4	25,8%	20,0%	14,8%	21,1%
	Дуже сильно	52,7%	56,9%	52,4%	40,7%
Вважають певний тип роботи непотрібним	Абсолютно ніяк	4,6%	4,8%	2,1%	14,6%
	2	7,7%	10,1%	11,1%	7,4%
	3	24,1%	14,9%	29,2%	21,6%
	4	17,3%	22,7%	22,8%	22,9%
	Дуже сильно	46,3%	47,5%	34,8%	33,6%
Небажання вчитись та отримувати нові знання	Абсолютно ніяк	5,4%	5,7%	2,7%	6,8%
	2	8,0%	6,0%	13,3%	5,2%
	3	16,9%	23,2%	24,4%	20,9%
	4	22,4%	26,1%	32,2%	19,5%
	Дуже сильно	47,3%	38,9%	27,3%	47,6%
Не можуть пояснити думку власними словами	Абсолютно ніяк	4,5%	4,8%	7,0%	9,7%
	2	10,1%	17,8%	12,5%	8,8%
	3	25,9%	15,1%	41,9%	31,4%
	4	22,2%	31,5%	18,1%	22,6%
	Дуже сильно	37,3%	30,8%	20,5%	27,6%
Не знають як цитувати та давати посилання	Абсолютно ніяк	11,2%	8,4%	7,0%	6,3%
	2	14,5%	14,6%	20,1%	10,4%

	3	19,5%	16,1%	26,9%	37,9%
	4	19,4%	21,3%	18,7%	15,8%
	Дуже сильно	35,3%	39,6%	27,2%	29,6%
Не турбуються за штрафні санкції, які можуть бути відтворенні по відношенню до них	Абсолютно ніяк	8,4%	8,0%	6,3%	5,6%
	2	11,8%	10,1%	4,8%	11,5%
	3	18,0%	16,5%	33,5%	32,0%
	4	32,2%	25,3%	22,6%	21,6%
	Дуже сильно	29,5%	40,1%	32,7%	29,3%
Вважають свою роботу недостатньо хорошою	Абсолютно ніяк	6,5%	6,9%	10,1%	2,7%
	2	10,9%	12,3%	23,6%	20,6%
	3	22,2%	18,3%	36,1%	40,8%
	4	28,8%	28,1%	13,1%	20,1%
	Дуже сильно	31,5%	34,4%	17,1%	15,8%
Думають, що виконання завдання понад їх сил	Абсолютно ніяк	4,6%	10,4%	8,1%	3,8%
	2	7,3%	9,0%	5,6%	8,7%
	3	20,7%	18,8%	41,1%	30,7%
	4	28,7%	24,1%	17,6%	31,3%
	Дуже сильно	38,8%	37,7%	27,6%	25,4%
Легко скопіювати інформацію з інтернету	Абсолютно ніяк	9,1%	7,9%	5,8%	2,7%
	2	14,3%	5,6%	11,4%	8,9%
	3	13,9%	20,6%	22,1%	24,2%
	4	21,8%	31,7%	27,3%	35,2%
	Дуже сильно	40,8%	34,3%	33,3%	29,1%

Відчувають зовнішній тиск	Абсолютно ніяк	9,3%	8,0%	8,9%	6,0%
	2	16,4%	4,3%	10,8%	32,8%
	3	21,4%	22,8%	30,8%	23,4%
	4	25,5%	26,0%	22,0%	10,7%
	Дуже сильно	27,5%	38,9%	27,5%	27,2%
Завжди вчилися в подібному форматі	Абсолютно ніяк	14,1%	9,1%	8,6%	5,7%
	2	17,6%	15,8%	17,5%	17,9%
	3	29,7%	21,8%	33,3%	22,9%
	4	12,4%	31,9%	20,1%	32,1%
	Дуже сильно	26,3%	21,4%	20,6%	21,3%
Незрозумілі критерії для завдання та його оцінювання	Абсолютно ніяк	9,2%	9,1%	5,8%	6,6%
	2	8,5%	5,4%	11,8%	11,4%
	3	18,6%	13,6%	28,7%	32,3%
	4	28,1%	28,7%	25,8%	11,0%
	Дуже сильно	35,6%	43,1%	27,8%	38,6%
Завдання надто складні	Абсолютно ніяк	4,6%	6,5%	0,8%	2,7%
	2	8,2%	4,7%	11,1%	6,7%
	3	12,8%	11,5%	29,8%	32,5%
	4	29,6%	34,1%	16,3%	20,3%
	Дуже сильно	44,8%	43,2%	42,0%	37,8%
Слабкі навички розуміння прочитаного (критичного мислення)	Абсолютно ніяк	5,5%	2,1%	0,9%	5,7%
	2	12,1%	4,3%	16,8%	11,0%
	3	16,6%	24,1%	39,0%	37,0%
	4	24,0%	32,3%	25,1%	21,5%

	Дуже сильно	41,7%	37,3%	18,2%	24,8%
Лінощі	Абсолютно ніяк	9,5%	5,4%	5,1%	6,9%
	2	6,5%	8,6%	14,3%	9,3%
	3	14,0%	13,6%	26,2%	14,4%
	4	22,9%	29,6%	23,7%	35,2%
	Дуже сильно	47,1%	42,8%	30,7%	34,1%
Наявність інших більш важливих справ	Абсолютно ніяк	7,1%	12,4%	1,9%	3,4%
	2	5,4%	4,8%	9,3%	16,9%
	3	25,1%	24,3%	41,9%	32,3%
	4	27,3%	17,6%	15,7%	23,5%
	Дуже сильно	35,2%	40,9%	31,2%	23,8%
Низький рівень вмотивованості	Абсолютно ніяк	7,2%	4,3%	4,0%	3,4%
	2	4,8%	5,8%	15,0%	10,0%
	3	9,4%	10,6%	22,0%	29,4%
	4	31,8%	35,6%	19,0%	17,5%
	Дуже сильно	46,8%	43,7%	39,9%	39,8%
Порушення правил академічної добросовісності не вважають неправильним	Абсолютно ніяк	13,6%	6,8%	5,8%	7,7%
	2	13,4%	12,5%	11,2%	21,4%
	3	13,8%	15,9%	29,3%	22,1%
	4	24,0%	27,3%	21,4%	21,9%
	Дуже сильно	35,1%	37,4%	32,3%	26,9%

Таблиця 2.2.18. Наскільки, на вашу думку, кожне із тверджень змушує студента НаУКМА вдаватись до практик академічної недоброочесності, розподіл за факультетами.

		Факультет навчання					
		ФГН	ФЕН	ФІ	ФПвН	ФПрН	ФСНСТ
Викладач не приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять	Абсолютно ніяк	14,2%	17,4%	8,3%	17,0%	2,7%	16,1%
	2	9,6%	14,5%	17,8%	18,4%	2,7%	11,4%
	3	21,0%	22,7%	28,0%	33,1%	28,2%	34,0%
	4	19,8%	23,8%	25,9%	8,9%	30,2%	22,7%
	Дуже сильно	35,3%	21,6%	19,9%	22,6%	36,4%	15,8%
Викладач довго відповідає на мої листи/повідомлення	Абсолютно ніяк	8,6%	12,7%	4,2%	27,4%	0,0%	18,6%
	2	21,4%	9,2%	25,7%	30,0%	18,4%	16,5%
	3	37,2%	31,4%	17,4%	17,6%	32,3%	27,2%
	4	10,1%	22,7%	38,9%	14,9%	23,1%	24,4%
	Дуже сильно	22,6%	24,1%	13,9%	10,1%	26,1%	13,2%
Викладач не користується корпоративними платформами для викладання дисциплін	Абсолютно ніяк	34,0%	21,1%	28,5%	30,9%	31,8%	22,5%
	2	13,0%	17,4%	31,7%	19,5%	13,9%	28,9%
	3	32,7%	23,1%	10,0%	33,5%	21,3%	25,9%
	4	13,2%	19,2%	16,2%	8,3%	11,7%	10,4%
	Дуже сильно	7,2%	19,1%	13,7%	7,7%	21,2%	12,2%
Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи	Абсолютно ніяк	34,4%	35,8%	48,8%	40,9%	47,3%	38,1%
	2	24,8%	10,3%	5,8%	19,3%	15,7%	18,3%
	3	13,9%	14,0%	11,8%	8,7%	11,2%	9,1%
	4	9,4%	11,8%	17,8%	14,5%	4,5%	16,5%

	Дуже сильно	17,5%	28,0%	15,7%	16,6%	21,2%	17,9%
Викладач не вміє добре користуватися комп'ютером	Абсолютно ніяк	24,1%	16,7%	16,0%	16,4%	8,0%	18,6%
	2	25,3%	17,4%	22,0%	12,9%	3,0%	18,8%
	3	19,8%	23,6%	22,2%	33,9%	36,5%	15,7%
	4	9,8%	16,9%	17,8%	12,2%	7,6%	27,2%
	Дуже сильно	21,0%	25,4%	22,0%	24,6%	44,9%	19,6%
Викладач не проводить пари за розкладом	Абсолютно ніяк	21,5%	8,9%	12,0%	31,4%	4,5%	14,9%
	2	14,3%	18,1%	15,7%	18,4%	11,7%	12,4%
	3	22,2%	27,2%	21,8%	25,3%	16,4%	39,2%
	4	31,1%	20,1%	38,7%	9,2%	26,9%	18,7%
	Дуже сильно	10,9%	25,8%	11,8%	15,7%	40,4%	14,8%
Думають, що їхня недоброчесність не буде виявлена	Абсолютно ніяк	12,3%	5,8%	10,2%	7,5%	16,3%	10,1%
	2	8,3%	18,3%	7,4%	30,9%	10,7%	6,0%
	3	14,2%	17,6%	12,5%	18,1%	11,0%	12,4%
	4	21,4%	24,3%	40,0%	15,3%	26,9%	34,1%
	Дуже сильно	43,8%	34,1%	29,9%	28,1%	35,1%	37,4%
Брак часу на адекватне виконання завдання	Абсолютно ніяк	5,0%	1,3%	3,9%	5,7%	0,0%	1,3%
	2	0,0%	5,4%	3,7%	11,0%	8,1%	11,0%
	3	20,6%	21,6%	11,8%	29,2%	0,0%	20,7%
	4	28,9%	17,1%	25,9%	20,1%	18,6%	15,9%
	Дуже сильно	45,6%	54,5%	54,6%	34,0%	73,4%	51,1%
Велике навантаження	Абсолютно ніяк	3,8%	1,3%	2,1%	10,5%	0,0%	3,0%
	2	3,7%	5,4%	9,3%	20,2%	0,0%	11,4%

	3	13,4%	14,8%	12,3%	28,9%	10,7%	20,4%
	4	26,5%	26,4%	19,7%	10,3%	18,6%	16,7%
	Дуже сильно	52,5%	52,1%	56,7%	30,2%	70,7%	48,6%
Вважають певний тип роботи непотрібним	Абсолютно ніяк	15,6%	1,3%	3,9%	5,7%	3,0%	4,2%
	2	2,3%	7,8%	9,5%	19,6%	12,9%	9,4%
	3	22,7%	28,1%	20,1%	21,1%	19,8%	20,0%
	4	10,7%	18,0%	30,6%	24,1%	14,8%	29,8%
	Дуже сильно	48,7%	44,7%	35,9%	29,4%	49,5%	36,6%
Небажання вчитись та отримувати нові знання	Абсолютно ніяк	8,6%	5,6%	5,8%	0,0%	4,5%	3,9%
	2	1,1%	6,5%	1,9%	31,6%	0,0%	11,4%
	3	20,7%	29,6%	11,8%	21,6%	22,9%	18,2%
	4	24,5%	24,5%	36,8%	11,9%	23,1%	26,9%
	Дуже сильно	45,1%	33,8%	43,8%	34,8%	49,5%	39,6%
Не можуть пояснити думку власними словами	Абсолютно ніяк	8,5%	6,3%	5,8%	5,7%	4,5%	5,1%
	2	7,3%	21,4%	13,4%	8,7%	0,0%	15,3%
	3	25,3%	17,6%	30,8%	47,8%	25,5%	29,8%
	4	22,8%	25,6%	34,0%	16,4%	19,3%	22,2%
	Дуже сильно	36,1%	29,2%	16,0%	21,5%	50,6%	27,6%
Не знають як цитувати та давати посилання	Абсолютно ніяк	14,5%	7,1%	6,0%	8,4%	0,0%	8,9%
	2	1,1%	24,1%	18,1%	27,6%	0,0%	17,8%
	3	23,2%	29,6%	25,9%	31,2%	20,2%	17,1%
	4	20,9%	10,2%	24,3%	5,1%	24,6%	27,2%
	Дуже сильно	40,2%	29,0%	25,7%	27,7%	55,2%	29,0%

Не турбуються за штрафні санкції, які можуть бути відтворенні по відношенню до них	Абсолютно ніяк	8,5%	2,7%	6,3%	5,7%	13,6%	8,9%
	2	13,9%	5,4%	11,3%	19,3%	2,7%	6,3%
	3	26,6%	30,3%	24,3%	25,5%	34,6%	11,1%
	4	22,0%	26,3%	16,0%	17,8%	24,9%	40,4%
	Дуже сильно	28,9%	35,4%	42,1%	31,6%	24,2%	33,2%
Вважають свою роботу недостатньо хорошою	Абсолютно ніяк	10,8%	2,7%	2,1%	9,3%	9,1%	6,8%
	2	10,6%	15,4%	21,5%	18,5%	0,0%	25,2%
	3	30,3%	28,5%	30,6%	36,9%	22,2%	23,0%
	4	24,9%	24,7%	30,1%	14,3%	30,8%	17,0%
	Дуже сильно	23,4%	28,7%	15,7%	21,0%	37,9%	28,0%
Думають, що виконання завдання понад їх сил	Абсолютно ніяк	8,5%	5,6%	5,8%	9,3%	9,1%	4,3%
	2	3,7%	4,9%	7,4%	11,9%	12,9%	9,8%
	3	13,5%	34,3%	16,2%	40,1%	27,7%	33,2%
	4	43,9%	21,1%	22,2%	15,4%	6,1%	26,8%
	Дуже сильно	30,4%	34,1%	48,4%	23,3%	44,3%	25,9%
Легко скопіювати інформацію з інтернету	Абсолютно ніяк	13,2%	1,3%	8,1%	5,7%	5,3%	5,6%
	2	3,4%	7,2%	7,4%	18,2%	8,0%	18,6%
	3	12,5%	25,8%	13,9%	27,4%	37,2%	13,2%
	4	45,4%	16,0%	24,3%	34,0%	27,9%	23,0%
	Дуже сильно	25,6%	49,6%	46,3%	14,6%	21,6%	39,7%
Відчувають зовнішній тиск	Абсолютно ніяк	9,5%	4,0%	5,8%	14,7%	11,7%	7,3%
	2	20,4%	12,1%	11,3%	30,8%	0,0%	14,4%
	3	17,9%	33,8%	24,5%	27,3%	10,7%	25,8%
	4	33,3%	23,4%	19,9%	5,9%	16,3%	20,5%

	Дуже сильно	19,0%	26,7%	38,4%	21,2%	61,2%	32,0%
Завжди вчилися в подібному форматі	Абсолютно ніяк	12,0%	4,7%	9,5%	24,6%	4,5%	6,8%
	2	16,0%	4,5%	7,6%	29,8%	34,8%	22,1%
	3	27,7%	40,3%	29,9%	14,2%	18,2%	23,0%
	4	29,9%	24,5%	30,6%	11,7%	7,6%	23,8%
	Дуже сильно	14,4%	26,0%	22,5%	19,6%	34,8%	24,3%
Незрозумілі критерії для завдання та його оцінювання	Абсолютно ніяк	9,6%	5,1%	7,6%	11,7%	4,5%	8,1%
	2	3,5%	9,0%	11,6%	19,8%	8,1%	8,1%
	3	24,9%	18,7%	22,0%	47,8%	0,0%	20,4%
	4	30,2%	17,8%	26,2%	9,4%	27,7%	29,5%
	Дуже сильно	31,8%	49,4%	32,6%	11,3%	59,7%	34,0%
Завдання надто складні	Абсолютно ніяк	3,8%	2,7%	5,8%	4,8%	0,0%	4,7%
	2	3,7%	3,1%	5,6%	22,7%	12,9%	7,3%
	3	27,0%	19,0%	8,1%	30,5%	17,2%	19,6%
	4	38,2%	28,7%	18,1%	12,5%	3,0%	31,4%
	Дуже сильно	27,4%	46,5%	62,5%	29,5%	66,9%	37,1%
Слабкі навички розуміння прочитаного (критичного мислення)	Абсолютно ніяк	5,0%	2,4%	5,8%	7,8%	0,0%	1,3%
	2	8,4%	4,2%	13,7%	16,5%	9,1%	16,2%
	3	36,8%	33,0%	26,2%	42,4%	11,1%	15,4%
	4	20,1%	26,9%	26,2%	9,9%	52,5%	27,6%
	Дуже сильно	29,7%	33,4%	28,2%	23,5%	27,3%	39,6%
Лінощі	Абсолютно ніяк	12,0%	2,7%	6,3%	16,7%	0,0%	3,8%
	2	2,2%	7,8%	3,9%	28,7%	5,7%	12,9%

	3	8,5%	22,5%	13,9%	17,5%	14,1%	22,5%
	4	30,1%	24,9%	30,3%	12,5%	40,5%	27,6%
	Дуже сильно	47,2%	42,1%	45,6%	24,7%	39,6%	33,2%
Наявність інших більш важливих справ	Абсолютно ніяк	7,3%	1,3%	13,4%	13,5%	0,0%	5,1%
	2	10,6%	11,4%	3,7%	12,2%	3,0%	7,3%
	3	26,4%	37,5%	28,2%	32,2%	19,4%	32,4%
	4	31,8%	15,6%	14,4%	5,9%	40,8%	20,7%
	Дуже сильно	23,9%	34,3%	40,3%	36,2%	36,7%	34,5%
Низький рівень вмотивованості	Абсолютно ніяк	8,4%	2,7%	7,6%	7,7%	0,0%	2,5%
	2	3,8%	7,4%	1,9%	21,2%	11,1%	10,7%
	3	15,0%	22,3%	12,3%	30,0%	11,7%	11,5%
	4	12,7%	25,1%	24,1%	14,5%	43,4%	43,3%
	Дуже сильно	60,2%	42,5%	54,2%	26,6%	33,7%	32,0%
Порушення правил академічної доброчесності не вважають неправильним	Абсолютно ніяк	13,3%	2,4%	7,6%	8,7%	25,4%	4,3%
	2	11,5%	19,4%	10,2%	11,6%	13,8%	16,5%
	3	16,2%	24,1%	13,9%	38,1%	14,8%	14,9%
	4	23,0%	16,9%	26,2%	32,9%	23,1%	25,1%
	Дуже сильно	35,9%	37,2%	42,1%	8,7%	23,0%	39,2%

Додаток Б. Анкета

Блок А. Обізнаність стосовно Положення

1. Чи знаєте Ви про *Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017)*?

- Так
 - Ні —> *перехід до питання А4*
2. Чи читали Ви *Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017)*?
- Так
 - Ні —> *перехід до питання А4*
3. Чи зрозуміли Ви *суть Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017)*?
- Так
 - Ні
4. Чи підписували Ви *Погодження з положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА (2017)*?
- Так
 - Ні

Блок В. Ставлення до академічної недоброчесності.

1. Будь ласка, позначте наскільки точно наступні твердження схожі чи не схожі на Ваш стан або поведінку під час навчання в цьому семестрі:
(7-бальна шкала; зовсім не схоже — дуже схоже)
- я намагаюся регулярно приділяти час навчанню
 - я дійсно докладаю зусилля до навчання
 - я виконую всі домашні завдання
 - я завжди читаю задану літературу
 - я час від часу переглядаю свої конспекти, щоб не забути матеріал
 - я дуже організований, коли мова йде про навчання
 - я все конспектую під час занять
 - я уважно слухаю викладача та інших студентів під час занять

- я не пропускаю занять без вагомої причини
- я шукаю способи зробити матеріал курсу актуальним для мого життя
- я намагаюсь застосовувати отримані знання в своєму житті
- я прагну робити курси цікавими для себе
- я думаю про свої курси у вільний від навчання час
- я справді бажаю вивчати матеріали своїх курсів

2. На Вашу думку, яким на сьогоднішній день є Ваше навчальне навантаження?(5-бальна шкала; 1 — дуже мале, 5 — дуже велике)

3. Чи поєднуєте Ви роботу з навчанням в університеті?

- Так —> перехід до питання 4
- Ні —> перехід до питання 5

4. В якому форматі Ви працюєте?

- Повний робочий
- Неповний робочий день

5. Позначте, як Ви оцінюєте кожне із нижче зазначених тверджень:

	Не є порушенням	Незначне порушення	Як порушення, так і не порушення	Помірне порушення	Серйозне порушення	НВ/ВВ
Списування відповідей у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування						
Використання недозволених нотаток (шпаргалок) під час іспиту/заліку/тестування						

Отримання відповідей від людини, яка вже здала роботу						
Використання телефону або інших девайсів з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування						
Допомога іншому в списуванні на іспиті/заїку/тестуванні						
Читати скорочену версію необхідної літератури, замість повної						
Читання іншомовного джерела українською чи російською мовою, замість мови оригіналу						
Презентування роботи іншого студента під своїм ім'ям						
Презентування завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами						
Копіювання кількох речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання						
Копіювання кількох речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання						
Не повідомляти про відомий Вам випадок академічної недобросовісності						
Використання значної частини чужої роботи у своїй без зазначення цитувань						

Купівля письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування						
Продаж письмових робіт (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування						
Написання письмових робіт (есеї, рефератів, курсових тощо) для іншого студента						
Вигадування фактів з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі						
Зміна вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі						
Підробляти медичні довідки						
Обманювати викладача про причину прогулу						
Обманювати викладача про причину незданого завдання						
Спроба підкупити викладача						

Блок С. Відтворення практик академічної доброчесності.

1. Чи знаєте Ви про випадки академічної доброчесності серед Ваших одногрупників у НаУКМА?

- Так

- Ні —> *перехід до Блоку D*

2. На Вашу думку, як часто вони вдавались до нижче зазначених практик:

	Ніколи	Рідко	Інколи	Часто	Завжди	НВ/ВВ
Списували відповіді у іншого студента під час іспиту/заліку/тестування						
Використовували недозволені нотатки (шпаргалки) під час іспиту/заліку/тестування						
Отримували відповідей від людини, яка вже здала роботу						
Використовували телефон або інший девайс з метою отримання відповідей протягом іспиту/заліку/тестування						
Допомагали іншому в списуванні на іспиті/заіку/тестуванні						
Читали скорочену версію необхідної літератури, замість повної						
Читали іншомовне джерело українською чи російською мовою, замість мови оригіналу						
Презентували роботи іншого студента під своїм ім'ям						
Презентували завдання, більшу частину якого, було зроблено не вами						
Копіювали декілька речень/абзаців з сайту в інтернеті, не даючи посилання						
Копіювали декілька речень/абзаців з книги чи журналу не даючи на них посилання						
Не повідомляли про відомий Вам випадок академічної недоброчесності						
Використовували значну частину чужої роботи у своїй без зазначення цитувань						

Купували письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування						
Продавали письмові роботи (есеї, реферати, курсові тощо), відповідей до іспиту/заліку/тестування						
Займались написання письмових робіт (есеїв, рефератів, курсових тощо) для іншого студента						
Вигадували факти з метою, використати їх в освітньому або науковому процесі						
Змінювали вже існуючої інформації, з метою використати її в освітньому чи науковому процесі						
Підробляли медичні довідки						
Обманювали викладача про причину прогулу						
Обманювали викладача про причину незданого завдання						
Пробували підкупити викладача						

Блок D. Чинники, що змушують студента відмовитись від відтворення практик академічної доброчесності.

- Оцініть, будь ласка, кожне із тверджень. Наскільки, на вашу думку, воно запобігає відтворенню практик академічної доброчесності серед студентів НаУКМА? (5-ти бальна шкала; 1 — абсолютно ніяк не запобігає відтворенню, 5 — дуже сильно запобігає відтворенню)
 - Викладач приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять
 - Викладач швидко відповідає на мої листи/повідомлення
 - Викладач користується лише корпоративними платформами для викладання дисциплін

- Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи
- Викладач вміє добре користуватися комп'ютером
- Викладач проводить пари за розкладом
- Думають, що їхня недоброчесність буде виявлена
- Достатньо часу на адекватне виконання завдання
- Адекватне навантаження
- Не вважають певний тип роботи непотрібним
- Наявність бажання вчитись та отримувати нові знання
- Можуть пояснити думку власними словами
- Знають як цитувати та давати посилання
- Турбуються за штрафні санкції, які можуть бути відтворенні по відношенню до них
- Вважають свою роботу достатньо хорошою
- Думають, що виконання завдання в межах їх сил
- Вважають, що копіювати інформацію з інтернету нечесно
- Не відчувають зовнішній тиск
- Завжди вчилися в подібному форматі
- Зрозумілі критерії для завдання та його оцінювання
- Завдання не є складними
- Наявні навички розуміння прочитаного (критичного мислення)
- Відсутність лінії
- Наявність інших більш важливих справ
- Високий рівень вмотивованості
- Порухення правил академічної доброчесності вважають неправильним

Блок Е. Чинники відтворення практик академічної недоброчесності.

1. Оцініть, будь ласка, кожне із тверджень. Наскільки, на вашу думку, воно змушує студента НаУКМА вдаватись до практик академічної недоброчесності? (5-ти бальна шкала; 1 — абсолютно ніяк, 5 — дуже сильно)

- Викладач не приділяє достатньо уваги всім студентам під час семінарських/практичних занять
- Викладач довго відповідає на мої листи/повідомлення
- Викладач не користується корпоративними платформами для викладання дисциплін
- Викладач легко йде на співпрацю зі студентами щодо комфортного формату роботи
- Викладач не вміє добре користуватися комп'ютером
- Викладач не проводить пари за розкладом
- Думають, що їхня недоброчесність не буде виявлена
- Брак часу на адекватне виконання завдання
- Велике навантаження
- Вважають певний тип роботи непотрібним
- Небажання вчитись та отримувати нові знання
- Не можуть пояснити думку власними словами
- Не знають як цитувати та давати посилання
- Не турбуються за штрафні санкції, які можуть бути відтворенні по відношенню до них
- Вважають свою роботу недостатньо хорошою
- Думають, що виконання завдання понад їх сил
- Легко скопіювати інформацію з інтернету
- Відчувають зовнішній тиск
- Завжди вчилися в подібному форматі

- Незрозумілі критерії для завдання та його оцінювання
- Завдання надто складні
- Слабкі навички розуміння прочитаного (критичного мислення)
- Лінощі
- Наявність інших більш важливих справ
- Низький рівень вмотивованості
- Порушення правил академічної доброчесності не вважають неправильним

Блок F.

1. Чи виникають у Вас труднощі під час виконання письмового завдання?

- Так
- Ні —> *перехід до Блоку G*

2. Які саме у Вас виникають труднощі під час написання письмового завдання? (оберіть усі необхідні відповіді)

- Пошук хороших ресурсів
- Цитування та посилання
- Перефразування
- Планування часу
- Мовні бар'єри
- Аргументація
- Недостатня ознайомленість з матеріалом
- ІШНЕ

Якщо Ви обрали варіант «Інше», запишіть Вашу відповідь:

Блок Г. Рекомендації

1. На Вашу думку, чи можуть викладачі та керівництво НаУКМА щось змінити аби зменшити відтворення практик академічної недоброчесності серед студентів?
 - Так
 - Ні —> *перехід до Блоку Н*
2. Що саме треба зробити, аби студенти менше вдавались до відтворення практик академічної недоброчесності (відповідь запишіть)?

Блок Н. Соціально-демографічний блок.

1. Вкажіть Вашу стать:
 - Чоловік
 - Жінка
2. Скільки Вам повних років? (запишіть числом)

3. Вкажіть Ваш курс навчання:
 - 1 курс БП
 - 2 курс БП
 - 3 курс БП
 - 4 курс БП

4. Вкажіть Ваш факультет:

- ФГН
- ФЕН
- ФІ
- ФПвН
- ФПрН
- ФСНСТ

5. Вкажіть Вашу спеціальність:

- Історія
- Культурологія
- Філософія
- Філологія Германська
- Філологія Українська
- Економіка
- Менеджмент
- Маркетинг
- Фінанси
- ПЗ
- Комп'ютерні науки
- Прикладна математика
- Право
- Хімія
- Біологія
- Екологія
- Фізика
- Соціологія

- Політологія
- Психологія
- Соціальна робота
- Міжнародні відносини

6. Запишіть Ваш середній бал за попередній семестр (приблизно):

7. Яке з зазначених тверджень найкраще описує фінансове становище вашої родини?

- Грошей не вистачає навіть на необхідні продукти
- Вистачає на харчування та на придбання необхідних недорогих речей
- У цілому на життя вистачає, але придбання речей тривалого вжитку, таких як меблі, холодильник чи телевізор, уже викликає труднощі
- Живемо забезпечено, але зробити деякі покупки ми поки що не в змозі (купити квартиру, автомобіль, тощо)
- Ми можемо собі дозволити придбати практично все що захочемо
- ВВ/НВ